УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ЛИСТОПАД
2009

Проща УГНІВ-КРЕХІВ-ЖОВКВА

26 вересня 2009р.Б

Проща ВЕРВИЦІ

м. Червоноград 10-11 жовтня 2009р.Б

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД ... 5

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛИСТОПАД:
СВ. КАТЕРИНА ОЛЕКСАНДРІЙСЬКА ... 7

«РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГРИПУ НЕ Є ПРИЧИНОЮ
ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ
МОЛИТОВНОГО ЖИТТЯ ВІРУЮЧИХ» ... 7

ЗАКЛИК БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА
ДО МОЛИТВИ ЗА НЕДУЖИХ І ТЕРПЛЯЧИХ ... 8

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ГАЛАТІВ ... 8

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
«СЛІДАМИ БЛАЖЕННОГО СЕВЕРІЯНА» (1889-1941) ... 12

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ
ПРАЗНИК СВЯТОГО МУЧЕНИКА ПАРТЕНІЯ ... 13

Мар'яна МУЗИКА
ПРОЩА ВЕРВИЦІ В ЧЕРВОНОГРАДІ ... 14

Ірина ГОЛІНЧАК
ДО ТЕБЕ ПРИБІГАЄМО, МАРІЄ! ... 15

о. Корнилій ЯРЕМАК,ЧСВВ
НАРАДА ПРЕЗИДЕНТІВ FEAMC У ЛЬВОВІ ... 17

ПРИВІТАННЯ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА ГУЗАРА ... 18

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО АРХИЄПИСКОПА ІВАНА ЮРКОВИЧА,
АПОСТОЛЬСЬКОГО НУНЦІЯ В УКРАЇНІ ... 19

ПРОПОВІДЬ АРХИЄПИСКОПА ІГОРЯ ВОЗНЯКА ... 21

Ігор ЯРЕМКО
НА ОБЛИЧЧІ О. ЙОСАФАТА ВОРОТНЯКА
ЧАСТО ПРОМЕНІЛА УСМІШКА ... 22

Любов ДІВЧУР
ЗА ВСЕ ВАМ, ОТЧЕ, ДЯКУЄМ ... 24

Мар'ян СЛІПАК
ОТЕЦЬ ІВАН ІЛЕВИЧ ПОВЕРНЕННЯ З НЕБУТТЯ ... 25

Бр. Любомир КУШНІР, ЧСВВ
КОМП'ЮТЕРНА ГРА ЯК ОДНА
З СУЧАСНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ДЛЯ ПІДЛІТКА ... 27

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
ІСПОВІДНИК ВІРИ Й УКРАЇНСЬКИЙ ПАТРІОТ ЗАКАРПАТТЯ ... 33

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ ... 36

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «ІСТОРИЧНІ ДАТИ» ... 38

Наталія ЛЕХ
ДВІ СЛОВІ ... 39

У ЗАБОРОНЕНІ ЧАСИ ВЕСІЛЬ І ЗАБАВ НЕ СПРАВЛЯТИ ... 41

ЖИТТЄДАЙНИЙ МЕЧ ... 43

Соломія КОРНИЧ
КРОСВОРД «ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ» ... 48

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Слава Ісусу Христу!

В Україні стартувала передвиборча президентська кампанія і тепер багато хто очікує нової навали різного роду інформацій, переважно негативного характеру, якими претенденти на найвищу посаду в державі будуть взаємно себе поборювати, або ж масу різного роду обіцянок, якими вони намагатимуться привернути якомога більше число людей в лави своїх прихильників. Згідно із багатьма опитуваннями, більшість народу не очікує чогось надзвичайного від виборів, але багато є й таких, які таки надіються, що вибори президента країни будуть мати позитивний вплив на суспільство і життя в Україні покращиться. Та загалом можна вловити тенденції розчарування та зневіри, які поволі опановують народ. Багато хто не має наміру йти на голосування власне через те, що не бачить перспективи зміни на краще.

Добрий християнин не має підстав підпадати під такі негативні погляди. Насамперед тому, що наша християнська надія опирається не на побудову щасливого й досконалого суспільства на землі, а на осягнення вічного щастя в Небесному Царстві. Тому й головні мотиви діяльності християнина – це уникати гріха, який єдиний може завадити нам в осягненні цієї мети. Однак, хибно було вважати, що жити по-християнськи – це покинути будь-яку боротьбу, погодитися з усією несправедливістю і злом у світі, самоусунутися від усіх процесів, зачинитися у своїй вузькорелігійній свідомості і очікувати тільки закінчення земного життя, після якого мало б наступити життя вічне. Навпаки, життя на землі дане нам, щоб ми осягнули єдність із Богом, щоб ми довірилися йому і своїми вчинками, ділами, виявили свою віру і надію на Бога. Апостольські Діяння оповідають нам, що між першими християнами не було злидарів, тому що вони вміли ділитися матеріальними добрами. Апостол народів закликає християн, щоб не були байдужими до тих, хто не хоче працювати: хто не працює, хай не їсть! Тому ми таки зобов'язані плекати в собі позитивні думки і в

силу своїх можливостей намагатися вносити у цей світ якомога більше добра за прикладом самого Господа Ісуса Христа.

Також християнин, виконуючи волю Господню, не може доручити своє життя «сліпим обставинам», надіючись, що саме так ця воля Божа виявиться. Зовсім ні! Християнин, знаючи волю Божу, повинен свідомо й цілеспрямовано намагатися її якомога точніше виконувати; знаючи, що не можна красти – не красти; знаючи, що не можна чужоложити – не чужоложити і так далі. Подібно, як Іван Хреститель, повинен стати на захист моралі: коли цар Ірод взяв собі за дружину жінку свого ще живого брата предтеча, Іван відкрито виступив проти нього з критикою, кажучи: «не можна тобі її мати». За це поплатився навіть життям. Отож, позиція християнина – це не позиція пасивного очікування, а позиція активної діяльності через здорову громадянську позицію, слово, а якщо треба, то боротьбу і протест. Тому християнин ніколи не змовчить на несправедливість, ніколи не знехтує обороною покривдженого, завжди сміливо виступить проти свавілля й нечесності.

Друга подія, яка примусила нас здригнутися – це епідемія грипу, який забирає життя молодих і працездатних людей. Очевидно, не варто впадати у паніку, не варто представляти цю трагедію як кару Божу, навпаки, саме в цей час ми як ніколи можемо виявити справжню християнську солідарність, розуміння і взаємодопомогу. Прикро, що державна влада черговий раз продемонструвала свою неспроможність, коли з'явилися перші випадки, всіляко старалася заперечити наявність небезпеки, коли ж ситуація вийшла з-під контролю, почала проявляти «шалену діяльність». Шкода тільки, що дещо запізнілу.

Ми, християни, в кожній ситуації покликані поводитися адекватно, завжди пам'ятаючи, що Господь Бог все тримає під своєю опікою. Ми ж стараймося бути подібними до нього: люблячими і співчутливими, які не чинять зла і не виправдовують неправди.

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ

Літературне редагування:
Віра АРІВ

Коректура:
Ігор ЯРЕМКО

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 2.11.2009 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2009

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

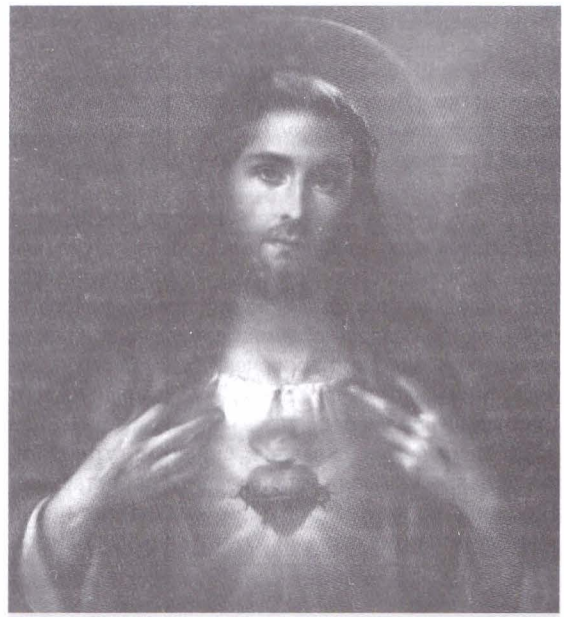

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

Підготував
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб діти були огорнуті пошаною та любов'ю і ніколи не ставали жертвами різних форм експлуатації.

«Люби Господа Бога всім серцем, думкою, душею, а ближнього як самого себе», – ці слова золотою ниткою проходять сторінками Святого Письма. Христос навчає нас любити Небесного Отця і не забуває турбуватись про людину.

В наш час не буде зайвим згадати про те, що нове життя, яке приходить на цей світ, є Божим даром, який Господь довіряє нам, немов у глиняних посудинах. Цей дар батьки і родичі покликані в особливий спосіб оберігати, любити й захищати від агресивного і байдужого світу.

На жаль, часто трапляється і так, що в родині, в середовищі, де має панувати любов, прощення і милосердя, дитина зустрічається з ненавистю, злістю і байдужістю своїх найближчих. Крім того, навіть в нашу епоху розвитку демократії та пошанування прав людини, зустрічаються випадки брутальної експлуатації дітей.

Вболіваючи над цим, Церква в особливий спосіб сьогодні закликає всіх нас бути пильними до молодого покоління і докладати всіх зусиль, щоби відно-

вити в своїх родинах атмосферу любові й пошани для тих, хто займе місце після нас у майбутньому. Тим більше, що Христос сказав: «Істинно кажу вам: усе, що ви зробили одному з Моїх найменших братів, ви Мені зробили» (Мт 25, 40).

Молімось, отже, за усіх наших братів найменших.

МІСІЙНИЙ: Щоб народи землі на Різдво розпізнали у Воплоченому Слові світло, що просвічує кожну людину, і всі нації відкрили двері Христові – Спасителеві світу.

У своєму пролозі до Євангелія апостол Іван написав такі слова: «Світло прийшло у світ. Було у світі, і світ ним виник – і світ не впізнав його» (Ів 1, 9-10). Автор четвертого Євангелія з притаманною собі проникливістю та глибиною богословської думки намагається донести до читача правду про воплочене Боже Слово – Господа і Бога нашого Ісуса Христа, Який «заради нашого спасіння зійшов з небес і стався чоловіком».

Дивовижно так склалося, що всемогутній Бог, Якого навіть ім'я боялися вимовляти представники вибраного народу, захотів прийти на цей світ не під звуки громовитих сурм чи у світлі сліпучих блискавок, але об'явився нам у малій дитині, яка, як і будь-яка інша, потребує охорони й опіки. Бог у Своєму провидінні вибирає цей шлях, щоб кожне серце доброї волі без страху могло схилитися над убогими яслами, де спочиває Новонароджений.

Можливо й тому світ і дотепер не може розпізнати Бога серед своєї щоденності, бо намагається вперто втуплювати свій зір в якусь невідому далечінь, а забуває звертати увагу на те, що Господь насправді так близько є. Хтось мудрий одного разу сказав: «Бог є там, де ми Йому дозволяємо увійти». До цього можна ще й додати: Бог нам допомагає настільки, наскільки ми Йому дозволяємо.

Молімося, дорогі у Христі брати і сестри, щоб всі народи відкрили свої серця для Вифлеємського Дитяти і пізнали у Ньому правдиве світло, «що просвічує кожну людину» (Ів 1, 9).

МІСЦЕВИЙ: Щоб міграція українців у пошуках праці не спричинювала розбиття сім'ї.

Для Української держави питання міграції громадян у пошуках праці є настільки близьким, що протягом історії нашого народу навіть витворився образ українця, який з вузликом в руці йде просторами світу, щоб заробити своїй сім'ї на прожиття. Дійсно, на даний час, коли говоримо про четверту хвилю української міграції, наших співгромадян можна зустріти в чи не найбільш віддалених куточках планети Земля.

Четверта хвиля міграції – це не тільки тисячі, а то й мільйони людей, які покидають свою Батьківщину у пошуках кращої долі, але часто й тисячі, а навіть мільйони розбитих сімей. Правду про це неможливо приховати у гарно вибудуваних на заробітчанські гроші будинках, а тим більше забрати з свідомості тих, хто роками не бачить своїх рідних. І не має значення тут більше чи менше почуття патріотизму. Адже кожна людина, яка довгий час перебуває в чужому середовищі, врешті-решт пристосовується до нього, звикає і навіть починає його цінувати й відверто любити. В такій ситуації рідна домівка і близькі серцю люди поволі відходять в минуле, тобто момент слізного й емоційного прощання, коли останній раз із ними був живий контакт «обличчям в обличчя».

Отож, потрібно усвідомити і визнати, що довготривалий заробітчанський побут, попри позитивне вирішення фінансової скрути сім'ї, вкрай негативно впливає на відносини між самими членами тої ж сім'ї, а часто призводить до її розбиття. Річ в тім, що неприсутність в сім'ї чоловіка або жінки, батька чи матері практично неможливо замінити ніким і нічим, адже правдиве людське щастя будується поступово, буквально крок за кроком, поряд і в безпосередній близькості з іншою особою. Інколи говорять про когось або про щось, що може дещо компенсувати брак близької особи в сім'ї, однак, це ніколи стовідсотково не заступить її, подібно як будь-яка навіть найбільш досконала копія не замінить оригіналу.

Молімося, щоб трудова міграція наших співгромадян не призводила до пошуків «замінників» для своїх рідних.

Покровитель на грудень:
СВ. ДАНИЇЛ СТОВПНИК,
(24 грудня)

Святий Даниїл Стовпник жив у V сторіччі й походив із Месопотамії. Побожні батьки вже перед народженням сина посвятили його на службу Богові. Коли Данило почав підростати, пішов за гарячим бажанням своїх батьків і на дванадцятому році життя вступив до монастиря. По кількох роках його постригли в ченці та одягнули в чернечу рясу.

Слід зауважити, що сирійське чернецтво у той час відзначалося великою суворістю, де кожен з ченців старався винайти для себе щораз важчу покуту. Одні з них просили замурувати себе у печери, інші проводили ціле своє життя під голим небом, ще інші перебували біля отруйних змій чи скорпіонів і т. д. Якщо йдеться про св. Данила, то він, за прикладом відомого на той час св. Симеона Стовпника, вирішив провести решту свого життя на стовпі, який йому поставив один приятель над Босфором. У скорому часі до св. Даниїла почали приходити з різними проханнями люди. Хворим Стовпник повертав здоров'я, помазуючи їх св. Єлеєм, який горів перед образами святих. Духовні повчання й напоумлення, які він давав людям, навернули багатьох грішників; його слова мали велику силу, бо були злучені зі святим життям. Згодом, як свідчать перекази, св. Геннадій висвятив св. Даниїла Стовпника на священика.

На той час у Константинополі – східній столиці Римської імперії – виникли деякі єретичні течії. Святий Даниїл Стовпник, на прохання Константинопільського патріарха, зійшов зі стовпа, щоб напоумити всіх затуманених фальшивою наукою вірних, а передусім – імператора Василіска, який підтримував єресь. Завдяки втручанню Святого правда перемогла, і він зміг знову повернутися до місця своєї покути.

Коли св. Даниїлові було 80 років, він написав короткий для своїх учнів і приятелів духовний заповіт. Як подає книга «Життя святих», коли наблизився час його смерті, св. Даниїл Стовпник відправив опівночі останній раз Службу Божу, віддав Богові свою святу душу. Сталося це в 493 році. Поховали св. Даниїла під стовпом, на якому він прожив 33 роки.

ОФІЦІЙНО

«РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ГРИПУ НЕ Є ПРИЧИНОЮ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ ІНТЕНСИВНОСТІ МОЛИТОВНОГО ЖИТТЯ ВІРУЮЧИХ»

«Хто відчуває, що занедужав повинен утриматися від відвідування храму. Хто здоровий – має, вживши всіх необхідних захисних заходів, прийти і спільно із своєю парафією молитися за здоров'я і полегшення страждань тих, хто занедужав», – сказав у коментарі для Департаменту інформації Блаженніший Любомир, Глава УГКЦ, відповідаючи на заклики місцевих чи центральних органів влади щодо обмеження проведення богослужінь у зв'язку з епідемією грипу. При цьому Предстоятель УГКЦ пояснив, що, попри існуючі випадки нездужання, не потрібно впадати у паніку. «Хоча при цьому не можна легковажити доступними засобами захисту себе і оточуючих», – наголосив Глава Церкви. Зокрема, у храмі, біля ікони чи хреста, до яких прикладаються вірні, потрібно використовувати зволожену відповідним розчином хустинку. Натомість перед Святим Причастям священик повинен повчити людей про правила приймання Євхаристії.

«Представники влади, просячи нас скоротити, чи скасувати богослужіння, не повелися правильно, адже розповсюдження грипу не є причиною для зниження інтенсивності молитовного життя віруючих людей. В історії Церкви маємо багато випадків, коли у складних екологічних, епідеміологічних чи політичних ситуаціях, люди саме у храмі знаходили розраду, підтримку і охорону», – сказав Блаженніший Любомир.

Департамент інформації УГКЦ

ЗАКЛИК БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА ДО МОЛИТВИ ЗА НЕДУЖИХ І ТЕРПЛЯЧИХ

Дорогі у Христі!

Навідала нас епідемія грипу, яка вже певний час поширюється в різних країнах світу. Зареєстровано кілька десятків жертв цього грипу. Це велике випробовування, яке Господь Бог посилає на наш народ. З одного боку, нам треба вживати всіх засобів, щоб не стати жертвою цієї епідемії, а з другого, як це бувало упродовж історії у таких випадках, усильно молитися, щоб Господь Бог відвернув це лихо від нашого народу, якщо така Його воля. Висловлюю сердечне співчуття родинам тих, які вже постраждали і ще раз дуже усердно прохаю Вас молитвою і спільними зусиллями протистояти загрозі. Молімося, дорогі у Христі:

«Господи, Боже наш, Ти послав у світ свого Сина, щоб він обтяжив себе нашими стражданнями і ніс на собі наші хвороби, чинив добро і зцілював усіх. З покорою Тебе просимо: поблагослови цих хворих людей, дай їм тілесну силу, міцного Духа і терпеливості у хворобі. Поверни їм повноту здоров'я, щоб вони подолали свою слабкість і, підтримані Твоєю допомогою, втішалися тривалим здоров'ям і з радістю прославляли Тебе в спільноті вірних в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа завжди, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь!»

+ Любомир

■ СВЯТЕ ПИСЬМО

ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ГАЛАТІВ

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ

Продовження.
Початок у ч. 10 за жовтень 2009 р.

Зміст «Послання до галатів»

Основною темою послання є утвердження християн з Галатії у тій вірі, яку Павло проповідував під час перебування між ними, як також заперечення поглядів тих проповідників, які переконували галатів, що необхідно виконувати приписи старозавітного Закону. «Послання до галатів» є одним з найбільш особистих Павлових послань, оскільки автор для підтвердження своїх слів і вірогідності вчення, яке проповідував, подає багато відомостей зі свого життя.

Думки, висловлені Павлом у «Посланні до галатів», треба сприймати не тільки як його особисті, як звичний зміст його проповіді, але зважати на кон-

текст полеміки з проповідниками «іншої євангелії» (Гал 1,6-7; 4,17; 5,12): апостол міг використовувати поняття і аргументи противників, щоб довести хибність їхніх поглядів.

Заголовок

Заголовок «Послання до галатів» (1,1-5) є більш поширеним, ніж у першому чи другому посланнях до солунян. Крім імені автора (Павло… і всі брати, що зо мною), адресатів (Церкви Галатії) і слів привіту (звичне для Павла «благодать вам і мир»), знаходимо тут вияснення апостольського звання Павла, а привітання закінчується доксологією (славослов'ям): «За волею Бога й Отця нашого, якому слава на віки вічні! Амінь».

«Павло, апостол не від людей і не через посередництво людини, а через Ісуса Христа і Бога Отця, що воскресив його з мертвих», – так характеризує себе автор послання. Він хоче виразно вказати, що своє апостольське покликання завдячує не людям, а самому Богові, про що згодом розповість більш докладно.

Павло називає себе «апостолом». Цей титул, який дослівно означає «посланий», «посланець», мав у первісній Церкві особливий зміст: ним називали тих, які були уповноважені проголошувати правду про Христа, про те, хто Він, що вчинив і чого навчав. Це звання було обмежене тільки до вужчої групи християнських проповідників. Так, «Діяння апостолів» називають апостолами в основному тих, які були учнями Ісуса Христа в часі Його земного життя та свідками Його воскресіння (Ді 1,2.21-22.26; пор. Лк 6,13; 1 Кор 12,28-29). Павло, який став християнином пізніше, навіть у «Діяннях», у яких він є однією з найважливіших дійових осіб, названий апостолом тільки двічі, і то обидва рази разом із Варнавою (14,4.14).

Щоб засвідчити авторитетність свого навчання і проповіді, Павло покликається на звання «апостол» і сам не має жодних сумнівів щодо правосильності цього свого титулу.

Вступна пересторога

«Послання до галатів» Павло розпочинає не з висловів подяки, на відміну від інших своїх листів. Він відразу переходить до головної теми: «Дивуюся, що ви так швидко покинули того, хто вас покликав Христовою благодаттю, і перейшли на іншу євангелію» (1,6). Зрозуміло, що «покинутим» Павло називає себе: це він проповідував Христову благовість галатам (4,13), він залишив їх, сподіваючись, що вірно зберігатимуть його вчення. Причиною його подиву є не тільки сам факт непослідовності галатів, але і те, що перехід «на іншу євангелію» відбувся так швидко.

По суті, іншою є не євангелія, адже нові проповідники також є християнами, віруючими в Ісуса Христа. Різниця полягає, як це випливає зі змісту Павлового послання, в іншому: у відповіді на запитання, чи зобов'язані християни виконувати старозавітній закон? У цьому виконанні приписів закону Павло бачить бажання «деяких» «перемінити євангелію Христову» (1,7).

Павло категоричний, як ніколи: «Коли б чи ми самі, чи ангел з неба проповідували вам іншу (євангелію)... нехай буде анатема!». Ствердження: «Більше за те, ніж ми вам проповідували були», – може вказувати на те, що нові проповідники могли би казати галатам таке: «Павло, будучи у вас, не мав часу довго затримуватися, тому не пояснив вам у подробицях всього змісту євангелії, зокрема не пояснив, як необхідно дотримувати закон Мойсея». Павло вочевидь уже обговорював це питання з галатами, коли перебував серед них: «Як ми казали перше, так і нині повторяю» (1,9). Подвійне слово «анатема», яке вживалося в тих часах для оголошення когось гідним прокляття, вилученим зі спільноти віруючих, має в намірі автора однозначно підкреслити, що іншої євангелії, крім тої, яку проповідували Павло та його співробітники, немає і не може бути!

У цьому питанні не йдеться передусім про те, як будуть ставитися до Павла, – хвалитимуть його чи критикуватимуть. «Якби я ще й людям хотів подобатися, я не був би Христовим слугою», – заявляє апостол (1,10). Мова про значно важливіші справи, ніж ставлення когось до Павла, мова про чистоту і вірність Євангелії!

Оголошення теми послання

Наступні два стихи (1,11-12) є оголошенням головної теми цілого послання (з латинської – «propositio»): «Євангелія, яку я вам проповідував, не є за людською мірою, бо ж я її не прийняв, ані не навчився від людини, лише через об'явлення Ісуса Христа». Павло звертається до галатів, називаючи їх братами: «Звістую вам, брати». Тут «звістую» означає «подаю до відома», «повідомляю, щоб ви знали» і є стандартним виразом для впровадження нової теми (пор. 1 Кор 12,3; 15,1).

Те, що тема Євангелії в «Посланні до галатів» є ключовою, зокрема в його першій частині, не викликає сумніву, з уваги на часте вживання слів «євангелія» (1,6.7.11; 2,2.5.7.14) та «проповідувати євангелію» (1,8.9.11.16.23; 4,13). Павло ставить тезу, яку намагатиметься довести впродовж послання: він не від людини прийняв Євангелію, яку проповідує, не від людей навчився. Прийняв і навчився її «через об'явлення Ісуса Христа». Тут потрібно розуміти, що сам Ісус Христос об'явив Павлові себе і зміст Євангелії.

Перша група доказів (1,13-2,21)

Мабуть, Павлові опоненти в Галатії покликалися на загальновідомий факт пізнього його навернення на християнство: Павло не бачив Ісуса особисто, тож як він міг дізнатися про зміст автентичного навчання Ісуса, як не від інших проповідників? А проповідуючи поганам, поминув те, що відносилося до збереження юдейських практик. А тим часом сам Ісус був юдеєм, прийняв обрізання і досконало виконував Закон. Так вважали Павлові опоненти. Чи не тому Павло хотів якнайдокладніше розповісти галатам про своє покликання як апостола, а також про свої зв'язки з Церквою в Єрусалимі?

Від гонителя християн до апостола (1,13-24)

Павло не боїться звинувачень, що був колись «гонителем Церкви», не втікає від цієї невигідної для нього теми, навпаки, використовує її. Здавалося б неприємне і найбільш вразливе місце його біографії стає для нього першим важливим аргументом у ланцюгу доведення. «Ви чули про мою поведінку колись у юдействі» – це своєрідний докір тим, що на основі його минулого бажали б зробити однозначний висновок про його теперішній статус. Павло припускає імовірний докір опонентів: «Чи той, хто тепер такий впевнений у собі, не був колись переслідувачем Христових учнів?». Тому починає саме з цього: «Ви чули… про те, як я несамовито гонив Божу Церкву та руйнував її» (1,13).

Але апостол подає і причину цієї своєї поведінки, щоб потім засвідчити правильність своєї теперішньої позиції: «Я перевищував у юдействі багатьох ровесників з мого роду, бувши запеклим прихильником передань моїх предків» (1,14). Причиною духовної переміни, навернення Павла не був він сам. Навернення відбулося внаслідок Божого об'явлення. Це не було навернення від незнання Бога до віри в Нього, бо ж Павло був віруючим і практикуючим євреєм, ревним і відданим у своїй вірі, аж до самопожертви. Але виявилося, що Божий задум є іншим, ніж думав і уявляв собі Павло.

«Зволив об'явити в мені Сина свого». Ці слова апостола є трохи загадкові: «Об'явити в мені», але означають передусім факт об'явлення Павлові Ісуса Христа як Божого Сина і зрозуміння ним змісту цього об'явлення. Павло порівнює себе з великими пророками Старого Завіту: Бог вибрав його «вже від утроби матері… і покликав своєю благодаттю» (пор. Єр 1,5; Іс 49,1). Бог передбачив його як апостола ще перед тим, як дав йому життя. У цих словах – не тільки Павлове відчуття величі власного покликання, але і потвердження суверенної влади Бога, Який знає все.

Що було змістом об'явлення, яке змінило життя Павла? Порівняння цих слів Павла з описами його навернення (Ді 9; 22; 27) дають підстави вважати, що саме подія в дорозі до Дамаску була ключовою в житті майбутнього апостола народів: «Зволив об'явити в мені Сина свого, щоб я проповідував його між поганами» (Гал 1,16). Також подальші слова «Послання до галатів» знаходять своє потвердження у «Діяннях», ще й уточнюють їх: Павло «негайно, ні з ким не радившись,.. пішов в Арабію, а потім знову повернувся у Дамаск. По трьох роках по тому пішов у Єрусалим» (1,16-18).

Павло виразно підкреслює факт, що почав діяльність проповідника щонайменше три роки перед тим, як зустрів апостолів у Єрусалимі. Потім був днів 15 у Єрусалимі з Кифою, якого Євангелія однозначно ідентифікують як Симона, одного з дванадцяти, голову апостолів. Інших апостолів він тоді не бачив, хіба Якова, брата Господнього, тобто одного з дальших кревних Ісуса, якого Євсевій з Кесарії називає першим єпископом Єрусалиму. Це інший Яків, ніж ті два, перераховані у списку дванадцяти в Євангеліях і «Діяннях»: Яків, син Заведея, і Яків, (молодший) син Алфея.

«Те, що пишу вам, то ось перед Богом, що не обманюю», – додає Павло, маючи на увазі, очевидно, те, що не прийняв від інших апостолів завдання проповідувати Євангелію, а лише мав змогу довідатися від Кифи та єрусалимської Церкви необхідне знання про Ісуса Христа.

Згадка про подорож у «сторони сирійські та килікійські», ймовірно туди, де знаходилося родин-

не місто Тарс, і про перебування там, дає апостолові можливість пояснити, чому його не знали на обличчя «Церкви Юдеї, що у Христі» (1,22), проте чули про нього, що «тепер проповідує ту віру, яку колись руйнував» (1,23).

Павлова місія до поган (2,1-10)

Не менш суттєвим в аргументації Павла є ствердження, що по чотирнадцятьох роках він знову пішов у Єрусалим, з Варнавою і Титом. Павло підкреслює, що «пішов туди згідно з об'явленням», а, отже, не на вимогу апостолів у Єрусалимі, а з особистих спонук: бажав представити їм Євангелію, яку проповідував між поганами, щоб знати, що не дарма трудиться чи трудився. Скоріше за все, тут мова про зустріч з апостолами, яку ідентифікують як Собор у Єрусалимі (Ді 15,1-12), на якому прийнято рішення не зобов'язувати християн – вихідців з поган – до збереження приписів Закону Мойсея.

Принагідно Павло критикує «облудних братів влазнів» (2,4; пор. Ді 15,5), які хотіли б зобов'язати усіх до зберігання норм Старого Завіту, зокрема щодо обрізання. Наслідків зустрічі у Єрусалимі було кілька. Було визнано, що Тит, який був з поган, не має обов'язку приймати обрізання, тож Павло стверджує: «Ми їхньому велінню не поступилися ні на хвилину, щоб правда Євангелії залишилася у вас (галатів)». Апостоли «Яків, Кифа та Йоан, що вважалися стовпами,» визнали, що проповідь Євангелії для необрізаних повірена Павлові, як Петрові для обрізаних, тобто апостоли визнали особливий дар, даний Павлові, голосити Євангелію поганам. «На знак єдності дали мені й Варнаві правиці» – те саме, що «потиснули один одному руки».

Єдина суттєва вимога: дбати про допомогу бідним у Єрусалимі. Причому Павло підкреслює, що він завжди намагався про це пам'ятати (можливо, нагадуючи галатам про причину своєї збірки серед них на потреби християн у Єрусалимі (пор. 1 Кор 16,1-2).

Зустріч в Антіохії (2,11-14)

Павло подає ще один аргумент на підтвердження своєї тези про те, що погани не зобов'язані до здійснення юдейських практик. Випадок в Антіохії, уже після Єрусалимського Собору, засвідчив, як важко юдеохристиянам прийняти окремішність християн з поганства і бути послідовними у ставленні до них. «Деякі від Якова» – це християни з Єрусалиму, прихильники юдейських практик, які прийшли в Антіохію. І Петро, і навіть Варнава почали ховатися зі своїм наставленням до християн з поган, сторонитися від них (як відомо, юдеї вважали поган за нечистих, за таких, з якими не можна сідати разом за стіл). Єдиний Павло залишився послідовним, ще й докорив іншим апостолам.

Підсумок (2,15-21)

Павло, неначе продовжуючи розмову з Петром, висловлює своє бачення: «Людина оправдується не ділами (старозавітнього) закону, а через віру в Ісуса Христа». Довідавшись про це, «уроджені юдеї, не з отих грішників поган», тобто апостоли, у тому числі Павло, увірували в Христа Ісуса, щоб оправдатися вірою в Христа, а не ділами закону; бо «ніхто не оправдається ділами закону», тобто виконанням приписів Старого Завіту.

Хід логіки Павла такий. Ніхто не може бути справедливим перед Богом з того факту, що виконав хоч би навіть усі приписи і норми старозавітнього Закону. Тут Павло, очевидно, відкликається до слів псалма: «І не входь у суд із твоїм слугою, бо ніхто з живих не виправдається перед тобою» (Пс 143,2; Гал 2,16). Це істина, якої не можна підважити, оскільки є частиною Писання, Божим словом.

Як же людина може бути перед Богом оправдана? Сам Бог оправдує її! Це виявилося в тому, що Божий Син, Господь Ісус Христос, «дав себе самого за гріхи наші, щоб визволити нас від цього віку злого за волею Бога й Отця нашого» (Гал 1,4). Жертва Ісуса Христа достатня для оправдання кожного, хто вірує в Нього!

Прийнявши хрещення вірою в Ісуса Христа, християнин помер для гріха і світу, з'єднався з Ісусом Христом, щоб жити Його життям. «Я бо через закон для закону вмер, щоб для Бога жити: я розп'ятий з Христом. Живу вже не я, а живе Христос у мені», – заявляє Павло. – «А що живу тепер у тілі, то живу вірою в Божого Сина, який полюбив мене й видав себе за мене» (2,19-20).

Жертва Ісуса Христа є причиною оправдання перед Богом кожної людини, яка вірує в Нього. Якщо б оправдання було внаслідок дотримання приписів Закону – смерть Ісуса Христа була б непотрібна і безглузда.

(Далі буде)

«СЛІДАМИ БЛАЖЕННОГО СЕВЕРІЯНА» (1889-1941)

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

26 вересня 2009 року відбулося відзначення 120-ої річниці з дня народження світлої пам'яті преподобномученика Северіяна Бараника, ЧСВВ, якого 27 червня 2001 року, під час Святої Літургії у Львові, беатифікував Вселенський Архиєрей Іван Павло II. З благословення Владики Юліяна Вороновського, Єпископа Самбірсько-Дрогобицького, відбулася одноденна проща «Слідами блаженного Северіяна», організатором якої був митр. прот. Тарас Гарасимчук, канцлер Самбірсько-Дрогобицької єпархії.

Урочистий захід розпочався із містечка Угнева Сокальського району на Львівщині, де блаженний Северіян 18 липня 1889 року прийшов на світ і де проминули його дитячі та юнацькі роки. Батьківська хата, у якій він проживав, була напроти церкви. Утреню в парафіяльному храмі відслужив о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, ректор Василіянського інституту в Брюховичах, співали її брати Василіяни, студенти цього інституту. Після Утрені розпочалася Божественна Літургія, яку відслужив Владика Юліян Вороновський у співслужінні з численними священиками Самбірсько-Дрогобицької і Сокальсько-Жовківської єпархій та ієромонахами Василіянського Чину. Співав катедральний хор із м. Дрогобича.

Під час проповіді Владика Юліян пригадав основні віхи життєвого шляху блаженного преподобномученика Северіяна, вказавши на його благородні чесноти і зазначивши, що блаженний отець залишив нам не тільки спогад, а й урок віри, надії та любові, вартий наслідування… В кінці Архиєрейської Служби Божої лунали теплі слова з уст місцевого пароха о. Богдана Гринди та о. Володимира Юськіва, декана Белзького. Настоятель храму, в якому блаженний Северіян у празник Стрітення 1916 року служив свою першу урочисту Святу Літургію, попросив Владику Юліяна благословити на моління вервицю, укладену на честь Северіяна Бараника. Потім на місцевому

■ Ікона блаж. муч. Северіяна Бараника під час почитання.

цвинтарі в каплиці відслужено панахиду за батьків преподобномученика.

Після обіду прибулі звідусюди прочани та духовенство від'їхали до Крехівської обителі, де блаженний Северіян вступив до Василіянського Чину і де проходив новіціятське випробування. Тут відслужено Акафіст до дрогобицьких василіянських мучеників (ієромонахів Северіяна Бараника, Якима Сеньківського та Віталія Байрака), а потім усі вирушили до джерела, де відбулося посвячення води. Урочистості завершилися Великою Вечірнею з Литією у Жовківському василіянському монастирі за участю священиків і братів ЧСВВ, місцевих вірних і численних паломників. По закінченні відправи ректор о. Роберт Лисейко подякував усім, зокрема Владиці Юліянові та організаторам і учасникам прощі, вказавши на особу блаженного Северіяна Бараника як на взірець цілковитої посвяти себе Богові.

ПРАЗНИК СВЯТОГО МУЧЕНИКА ПАРТЕНІЯ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

Кожного року в першу неділю після Воздвиження Чесного Хреста Господнього у м. Жовква у храмі Пресв. Серця Христового, що при Василіянському монастирі, вшановуються мощі св. мученика Партенія.

Св. мученик Партеній жив у III ст. після Христа, в час жорстокого переслідування християн. За свою вірність Христові зазнав мученицької смерті разом зі своїм старшим братом Калогерієм 15 травня 250 року.

Спершу його святі мощі зберігалися у римських катакомбах – понад тисячу років на кладовищі св. Каліста. У 1665 році Папа Олександр VII передав мощі св. Партенія австрійському цісарю Леопольду I, де вони зберігалися в монастирі св. Клари у Відні. 1784 року за стараннями о. Єроніма Стрілецького, ЧСВВ цісар Йосиф I дозволив перевезти мощі св. муч. Партенія до василіянського монастиря у Жовкві, де вони перебувають до нині.

Цьогорічне вшанування св. мученика Партенія розпочалося дев'ятницею, яку провадив о. Йосафат Хаймик, ЧСВВ. Упродовж дев'яти днів кожного вечора було відслужено Службу Божу і молебень до св. муч. Партенія та виголошено тематичні проповіді: постать св. муч. Партенія у контексті переслідування ранньої Церкви; переслідування у часи комунізму; сьогоднішні виклики; чого навчає нас муч. Партеній.

У суботу, 3 жовтня, в навечір'я празника, о 20:30 год. о. Веніамин Чернега, ЧСВВ, ігумен монастиря, відслужив Вечірню з Литією.

В сам день празника, у неділю, 4 жовтня, о 9:30 год. о. Василь Тучапець, ЧСВВ, настоятель монастиря у Києві, відслужив святкову Утреню.

Впродовж дев'ятниці, навечір'я та в сам день празника вірні мали змогу приступити до Святої Тайни Покаяння.

Урочиста Свята Літургія розпочалася об 11:00 год., яку відслужив о. Дам'ян Кастран, ЧСВВ, ігумен Гошівського монастиря. З ним співслужили о. Веніамин Чернега, ЧСВВ, Роберт Лисейко, ЧСВВ, ректор ВІФБС, о. Тома Кушка, ЧСВВ, ігумен монастиря у Золочеві, о. Василь Тучапець, ЧСВВ, о. Василь Битюк, декан Жовківський та інші священики. В урочистих святкуваннях взяли участь багато монахів, монахинь, вірних, і не лише з Жовкви.

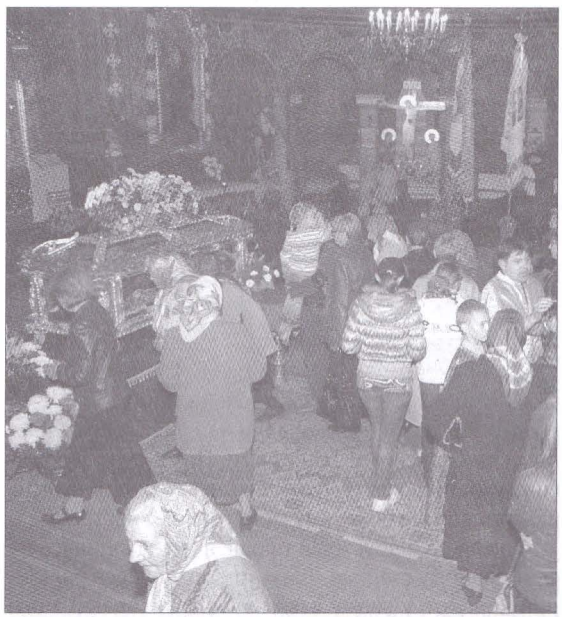

Вшанування мощей муч. Партенія у жовківській церкві Пресвятого Серця Христового.

Під час проповіді о. Дам'ян наголосив на основних подіях із життя св. муч. Партенія. Мучеництво – найвище свідчення віри. Св. Партеній це підтвердив на прикладі власного життя. Для всіх нас він є прикладом для наслідування. Це вірні Жовківщини, за словами о. Дам'яна, підтвердили впродовж жорстоких років комуністичного гоніння, залишившись вірними своєму Богові, своїй Церкві та народові. Він закликав і надалі залишатися вірними послідовниками Христа.

В цей день сотні вірних приступили до Св. Причастя, показавши свою любов і вірність Христові.

По завершенні урочистої св. Літургії зі словами подяки до священиків, вірних та гостей звернувся ігумен Жовківського монастиря о. Веніамин.

Урочисте вшанування св. мученика Партенія завершилося величним співом "Величання..." перед мощами св. посередині храму.

ПРОЩА ВЕРВИЦІ В ЧЕРВОНОГРАДІ

Мар'яна МУЗИКА,
молодіжна спільнота «Милосердя»

10 та 11 жовтня у м. Червонограді на Львівщині відбулася Проща Вервиці за єдність Церкви, присвячена 20-й річниці виходу Української Греко-Католицької Церкви з підпілля. Організаторами цієї прощі стали Василіянський Чин св. Йосафата та Сокальсько-Жовківська єпархія.

Урочистості розпочалися 10 жовтня о 16.00 молитовним походом зі свічками вулицями міста. Пройшовши приблизно 8 км, прочани, яких зібралося близько 5 тисяч, роздумували над Радісними, Славними та Страсними Таїнствами. Похід супроводжував духовий оркестр, який виконував релігійні пісні, що сприяло ще більшому молитовному настрою.

Опісля на відпустовій площі, яка знаходилась на футбольному стадіоні «Шахтар», розпочався релігійний концерт, у якому взяли участь виконавці з різних куточків України.

Після концертної програми розпочалась Божественна Літургія, яку очолив о. Йосафат Фітель, ЧСВВ, ігумен Івано-Франківського монастиря.

А о 2.00 ночі у храмах міста пройшли молитовні чування, під час котрих прочани підносили свої прохання до Чудотворної ікони Кристинопільської Матері Божої.

Зранку, 11 жовтня, о 9.00 відбулося урочисте винесення Чудотворної ікони на відпустову площу, після чого всі присутні роздумували над Світлими Таїнствами вервиці у супроводі молодіжного хору товариства «Містична Троянда» зі Львова.

Об 11.00 розпочалася Архиєрейська Божественна Літургія, яку очолив Владика Сокальсько-Жовківський Михаїл Колтун у співслужінні Владик Тараса Сеньківа, Єпископа-помічника Стрийського, і Ярослава Приріза, Єпископа-помічника Самбірсько-Дрогобицької єпархії та великої кількості священиків.

У своїй проповіді Владика наголосив на важливості молитви на вервиці у житті кожного християнина. Також згадав ті часи, коли УГКЦ вийшла з підпілля, і подякував усім, хто прилучився до цієї події, надавши слово свідкам тих подій. В кінці Святої

■ **Урочисте винесення чудотворної ікони в Червонограді.**

Літургії відбулась віднова посвяти родин Непорочному Серцю Марії.

Божественну Літургію своїм чудовим співом прикрасив хор «Осанна» з м. Івано-Франківська.

Після Служби Божої зі словом привітання до присутніх звернувся настоятель місцевого монастиря Отців Василіян о. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ. Він подякував усім присутнім прочанам, Владикам, владі та службам міста за гідну організацію прощі. Однак особливу подяку він висловив тим людям, які двадцять років тому відстоювали право на легалізацію УГКЦ на Арбаті у Москві, вручивши їм пам'ятні грамоти. Від влади міста з привітальним словом до присутніх звернувся п. Ігор Чудійович, мер Червонограда.

Протягом усієї прощі кожен бажаючий зміг приступити до Святих Тайн Сповіді та Причастя.

Попри несприятливу погоду, кожен з учасників прощі повертався додому з піднесеним молитовним настроєм та миром у серці.

ДО ТЕБЕ ПРИБІГАЄМО, МАРІЄ!

Ірина ГОЛІНЧАК

О, Мати Божа Кристинопільська Маріє,
Царице Неба й наша на землі,
Ми дуже просимо Тебе, Леліє,
Захорони нас в горю і біді!

Тисячі людей щороку з нетерпінням чекають цього дня. Чекають, щоб припасти до стіп Пресвятої Богородиці, отримати благословення та випросити різних ласк для себе та своїх родин. Саме на Прощі Вервиці маємо змогу залишити на деякий час буденність, щоб освятити своє серце та життя.

Цьогорічна Проща Вервиці за єдність Церкви проходила з 10 по 11 жовтня в Сокальсько-Жовківській єпархії – у шахтарському місті Червонограді (колишня назва Кристинопіль). Вона була присвячена 20-й річниці виходу УГКЦ з підпілля. Брати Василіяни під керівництвом отця Ігнатія Москалюка, ЧСВВ, який є настоятелем монастиря при церкві св. Юрія у Червонограді, впродовж цілого року працювали над тим, щоб це дійство відбулося на належному рівні.

Усе розпочалося в суботу 10 жовтня – із зустрічі та реєстрації учасників прощі. А о 16.00 урочиста процесія йшла із свічками вулицями Червонограда і молилася на вервиці. Дорогою прочани разом із священнослужителями роздумували над п'ятнадцятьма Таїнствами святої вервиці, тому відстань 8 кілометрів, яку пройшли під час молитви, здавалася не довгою. Втомлені, але духовно збагачені, гості Червонограда опісля мали можливість скуштувати вечерю, яку спеціально приготували на польовій кухні біля монастиря братів ЧСВВ. А о 21.00 розпочався духовний концерт на відпустовій площі. Незважаючи на те, що надвечір почав падати дощ, всі охочі під парасольками насолоджувалися співом братів та різних колективів. Молодь, взявшись за руки, водила різні хороводи, танцювала і весело проводила час. Усі дуже здружилися і здавалося, що ми – це велика одна родина. На цій же площі о 24.00 відправлялася Свята Літургія, після якої у храмах міста провадилися нічні чування.

Зранку, після урочистого винесення Чудотворної ікони Матері Божої з монастиря Отців Василіян на відпустову площу, була співана молитва на вервиці (Славні Таїнства). Молодь у вишиванках хлібом і сіллю зустрічали трьох Владик: Михаїла (зі Сокальсько-Жовківської єпархії), Тараса (зі Стрийської) та Ярослава (зі Самбірсько-Дрогобицької), які служили урочисту Архиєрейську святу Літургію. На це свято до Червонограда приїхало близько ста священнослужителів, половина з них сповідали прочан. А після Служби Божої учасників прощі було посвячено Непорочному серцю Марії.

■ Перед Архиєрейською Службою Божою у Червонограді.

Метою проведення Прощі Вервиці у Червонограді, як розповів мені о. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ, є подяка Богу за дар свободи, виблагання єдності Церкви та прослава Чудотворної ікони Кристинопільської Матері Божої. Адже ніхто так не може з'єднати, примирити дітей, як Мати – Пречиста Діва Марія, через молитву на вервиці, про яку Вона просила ще у Фатімі.

– Отче Ігнатію, коли з'явилася Чудотворна ікона Кристинопільської Божої Матері?

– Точна дата, коли ікона Матері Божої була намальована, невідома. Шість років тому в музеї – палаці Потоцьких, який знаходиться у нашому місті, було проведено генеральну реставрацію цієї ікони Оксаною Ясинецькою. Вона стверджує, що це оригінал, а не копія, як ми думали до останнього часу. За її словами, ікона була вже кілька разів у рестав-

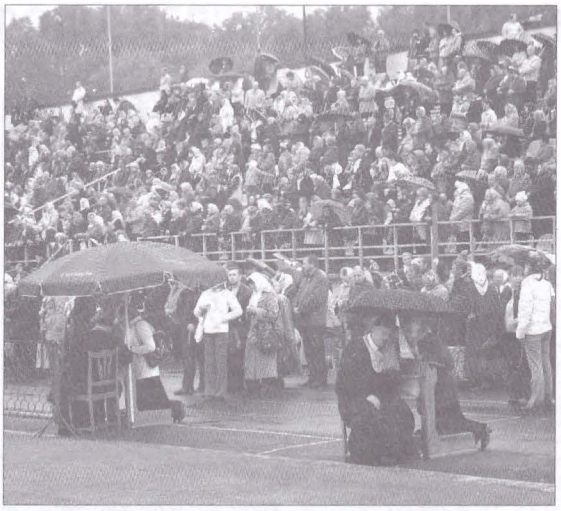

■ Священики сповідають під час прощі.

рації, а стиль, яким намальований перший шар образу, свідчить про те, що створено її приблизно у XVI столітті.

Довгий час ікона Матері Божої була власністю родини Садовських, що проживала на Західній Україні. В 1765 році Станіслав Садовський передав родинну реліквію до церкви святого Юрія у місто Кристинопіль. Вже тоді ікона славилася як чудотворна. Люди прибігали до неї і отримували ласки оздоровлення та зцілення.

– Розкажіть, будь ласка, що Вас, як організатора Прощі, найбільше захопило, здивувало?

– Мене вразила тиша та внутрішній спокій, з яким всі прочани йшли вулицями міста під час молитви на вервиці. Тисячі людей були одним цілим. Кожен з нас міг відчути себе дитиною Марії, біля образу якої відчувається особливий мир і спокій. А також приємно було бачити привітність та згуртованість паломників, а особливо молоді.

– Коли зародилася ідея проведення такої Прощі Вервиці?

– Ініціатором зародження такої традиції був німець Йозеф Марія де Вольф, який, приїхавши до України, заснував надконфесійне товариство святих Кирила і Методія, що проводило місійні роботи на території нашої держави. Саме з цим товариством узгоджуються умови проведення щорічної Прощі Вервиці.

– Після Архиєрейської Святої Літургії чимало людей нагородженно грамотами. Розкажіть більше про це.

– У 1989 році отці і парафіяни, скориставшись моментом занепаду Радянського Союзу, не побоялися поїхати в Москву на Арбат для того, щоб відстояти свободу УГКЦ. Першими серед них були мешканці Червонограда, Сокаля, Гірника, Сільця та Великих Мостів. Отці Василіяни, серед них Маркіян Когут, Дам'ян Богун та багато інших, довгий час вели підпільну роботу в Червонограді: хрестили дітей, вінчали молодих, хоронили померлих. Саме тому найбільшу ініціативу проявили червоноградці. Такий вчинок ми не могли забути, тому було нагороджено близько сорока осіб за мужність і вірність Церкві.

Під час Прощі Вервиці у Червонограді панував неймовірний дух єдності. Це наче велетенська свічка, яку запалили тими днями тисячі паломників. Для них ця Проща була не лише відпочинком, а й духовним збагаченням.

■ У прощі взяли участь представники влади.

НАРАДА ПРЕЗИДЕНТІВ FEAMC У ЛЬВОВІ

о. Корнилій ЯРЕМАК,ЧСВВ

16-18 жовтня 2009 року у Львові відбулась чергова нарада президентів Європейської Федерації Асоціацій лікарів-католиків (FEAMC). Подібні наради проводяться один раз на пів року і їхнім завданням в основному є обговорення етичних проблем, з якими зустрічається сучасна медицина та шляхів їх вирішення з позицій морального вчення Католицької Церкви. Також учасники наради вирішують питання, пов'язані з організацією чергового Європейського конгресу Федерації Асоціацій лікарів-католиків та участі у подібному світовому конгресі. Наступного року конгрес Всесвітньої Федерації Асоціацій лікарів-католиків відбудеться в Люрді у Франції і питання, пов'язані з участю Європейської Федерації у ньому, будуть темою обговорення на нараді.

Учасники наради FEAMC .

Цього року нарада президентів FEAMC вперше відбулась у Львові, де діє Асоціація лікарів-католиків, яка також є членом Європейської та Всесвітньої Федерації і яку очолює д-р Іван Луць. Перший день учасники наради присвятили культурн-духовній програмі, відвідали Крехівський монастир, Жовкву, історичні пам'ятки Львова. У п'ятницю, 16 жовтня 2009 року в архикатедральному соборі св. Юра відбулася урочиста Божественна Літургія, яку очолив високопреосвященний архиєпископ Львівський Ігор Возьняк. Він привітав учасників наради та звернувся з пастирським словом до лікарів. До учасників наради звернулись окремими посланнями Глава УГКЦ Блаженніший Любомир Гузар, Апостольський нунцій в Україні архиєпископ Іван Юркович.

У суботу, 17 жовтня, відбулися пленарні засідання, які проходили в реколекційно-рекреаційному центрі Львівської Архиєпархії у Брюховичах. У своєму зверненні Президент Європейської Федерації Асоціацій лікарів-католиків д-р Франсуа Блен наголосив на тих цілях, які Федерація перед собою ставить: «Основними завданнями FEAMC, які описані у їхніх статутах, є: координувати зусилля католицьких медичних асоціацій для того, щоб вивчати і поширювати християнську думку у медичній професії; заохочувати у європейських країнах розвиток католицьких медичних асоціацій для того, щоб забезпечити медичному персоналу, водночас і технічний прогрес, і моральну й духовну допомогу; підтримувати пасторальну діяльність Церкви у сфері здоров'я; сприяти розвитку санітарної діяльності на користь країн і середовищ, які знаходяться у неблагополучних умовах; започаткувати службу інформації і поради для вивчення біоетики під її теоретичними і практичними аспектами; поглибити культуру солідарності і приймання життя в кожний момент, зокрема щодо найслабших; привернути увагу публічної думки до важливості збереження природного середовища, соціального і психічного, для цілісного розвитку людини; і йти в ногу вслід за обговореннями європейських наднаціональних органів у предметі біоетики, деонтології і здоров'я, та щоразу ознайомлювати із своєю позицією, що християнські погляди повинні бути присутніми в рішеннях і документах, що приймаються у Європі.

Ці збори дозволили узгодити дії Асоціацій лікарів-католиків і спробувати дати їм більшу ефективність. Крім того, учасники змогли відкрити й оцінити для себе українську культуру й започаткувати зв'язки, які можуть лише підсилити взаємну співдію.

ПРИВІТАННЯ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА ГУЗАРА

Шановним президентам Європейської Федерації Асоціацій лікарів-католиків, зібраним у Львові-Брюховичах на руки п. Івана Луця, Президента Української Асоціації лікарів-католиків, господаря зустрічі

Високоповажний пане Президенте!

На Ваші руки пересилаю сердечний привіт для зібраних в Брюховичах Президентів Європейських Асоціацій лікарів-католиків, що відбувається в днях 15-18 жовтня цього року. Дуже радо бажав би я особисто могти зустрітися з шановним панами Президентами, але через потребу в цих днях бути в Києві, мушу задовольнитися цими кількома рядками на письмі.

Прохаю передати мій особистий привіт та побажати у Господі дуже успішних нарад. Медицина у широкому своєму застосуванні – надзвичайно важлива частина в житті людства, бо вона пов'язана із чи не найбільшим земним добром - здоров'ям людини. Працівники у тій ділянці мають особливу гідність, вони є знаряддям Божої благодаті. У справах беатифікації чи канонізації святих найбільше чуд є у сфері оздоровлення – повороту до повного здоров'я. Нарід, одначе, забуває, як багато Божих благодатей, може в не так спектакулярній формі, сходить на нього через уми, руки та серця лікарів.

Та велика гідність зобов'язує лікарів в дуже особливий спосіб. Ви всі знаєте, якими великими крокам медичне знання поступають в перед. Цей розвиток медицини такий швидкий, що моральне богослов'я, яке повинно вказувати богоугодне використання нових відкриттів, прямо не встигає відповідно до Божого закону їх оцінити. Тут першим суддею мусить бути дослідник медичної науки. Яке це трудне завдання, ви самі найкраще знаєте. Тому хочу привітати вас з молитвою у серці і на устах, щоб ваша праця, шановні пані та панове, була великим здобутком для науки та для християнського служіння людині.

Благословення Господнє на Вас!

+ ЛЮБОМИР

12 жовтня 2009 року Божого

ВІТА… АПОС…

З нагод…

Вельм…

Щиро … ради пре… пи. Як пре… Україні, р… ції Асоціа… ведення … душпасти…

Святіш… що ми всі … ке життя, … котрі в ос… етапі його … що людськ… но розпор… гати і дбать… таточного, … вимагає в… тому наши… тою та пош… легко, одна… всі випроб… повіді на та…

Христи… гає нам зро… ним того, … коли воно … постійним… Христа, як… «школі» Єв… тя і прийм… би та смер… страждаю… вражає не… важких си… Бога, Який… робуванн… 13 лютого…

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО АРХИЄПИСКОПА ІВАНА ЮРКОВИЧА, АПОСТОЛЬСЬКОГО НУНЦІЯ В УКРАЇНІ

З нагоди наради президентів Асоціацій лікарів-католиків Європи

Вельмишановні учасники зустрічі!

Щиро вітаю ваше достойне гроно під час цієї наради президентів Асоціацій лікарів-католиків Європи. Як представник Святішого Отця Бенедикта XVI в Україні, радію, що генеральний секретаріат Федерації Асоціацій (РЕАМС) вибрав саме Україну для проведення цьогорічної зустрічі, присвяченої справі душпастирства в медицині.

Святіший Отець БенедиктXVI не раз пригадує світові, що ми всі покликані захищати Божий дар, яким є людське життя, але ви, працівники охорони здоров'я є тими, котрі в особливий спосіб служать життю на будь-якому етапі його розвитку. Тому, мабуть, ви краще розумієте, що людське життя не є лише добром, яким можемо вільно розпоряджатися, але скарбом, який потрібно оберігати і дбати про нього від самого початку аж до його остаточного, природного закінчення. Життя є тайною, яка вимагає відповідальності, терпеливості і милосердя, тому нашим покликанням є ще більше огортати турботою та пошаною хворих та страждаючих. Це не завжди легко, однак, ми знаємо, де черпати відвагу переносити всі випробування земного існування і де шукати відповіді на таємницю болю і смерті.

Християни черпають відповідь з віри, яка «допомагає нам зрозуміти, що людське життя є прекрасним і гідним того, щоб його переживати у повноті, навіть тоді, коли воно надламане недугою». Кожна Служба Божа є постійним уприсутнюванням розп'ятого і воскреслого Христа, який переміг зло всемогутністю своєї любові. У «школі» Євхаристійного Ісуса ми вчимося любити життя і приймати наше тільки уявне безсилля щодо хвороби та смерті. «Якщо нам бракує слів, коли йдеться про страждаючого дорослого, то що вже казати, коли зло вражає невинних наймолодших? Яким чином і в таких важких ситуаціях також зауважити милосердну любов Бога, Який ніколи не покидає своїх дітей в годину випробувань?» (Пор. Бенедикт XVI, Генеральна Аудієнція 13 лютого 2009 року).

Відповідь на ці останні запитання нам може дати лише віра. Бог створив людину для щастя і життя, а хвороба та смерть увійшли у світ внаслідок гріха. Однак ми не залишилися самі. Ісус Христос виганяв бісів і зціляв недуги, Він взяв на себе нашу слабкість і через свої страждання її докорінно змінив. Тому «страждати – означає ставати особливо піддатливими, особливо відкритими на діяння спасительної Божої сили, дарованої людству у Христі».

Церква впродовж віків оберігала службу хворим і страждаючим як нероздільну частину свого

Під час пленарного засідання.

післанництва і не лише уможливлювала процвітання різних справ милосердя серед християн, але заснувала також різні релігійні інституції, маючи на меті оживлення, організовування і вдосконалення допомоги хворим. Однією з таких інституцій є Папська рада у справах Душпастирства Працівників Служби Здоров'я, існування і діяльність якої є вимовним знаком того, що Церква на чолі зі Святішим Отцем прагне бути поруч із хворими та страждаючими людьми. Йдеться також про запевнення у душпастирській опіці усіх вас, які служите хворим. Адже захист, відновлення та покращення стану здоров'я означає служити власне життю, в цілому його багатству і повноті. Тому потрібно турбуватися про те, щоб серед вас, працівників здоров'я, було якнайбільше людей автентично віруючих і таких, які керуються християнським баченням людини. Тому що християнин вірує в те, що відкуплення людини і його спасительна благодать обіймає ціле людське життя і кожну його ситуацію, а отже, також хворобу, страждання і смерть.

Цей заклик є особливо важливий для сучасної України, перед якою постали чималі матеріальні й етичні проблеми у сфері медицини. Насамперед серед населення існують розбіжності в поглядах з багатьох принципових питань в контексті збереження гідності та прав людини. Великий науковий прогрес повинен також супроводжуватися прогресом в моральній і етичній* сферах. Нові технології, також у сфері медицини, дали людині нові можливості оберігати людину, підтримувати та захищати хворих. Але водночас нові технології ставлять перед людиною нові етичні і моральні питання. Медицина покликана супроводжувати людину в її самореалізації в людському житті, щоб вона змогла осягнути своє остаточне призначення. Якщо людина віддаляється від цього свого основного покликання, ця сама медицина може стати причиною нової деградації людської особистості. Достатньо замислитися лише про практику аборту, евтаназії, втручання, пов'язані з біоінженерією та ін. Йдеться про втручання, які змінюють первісний задум Бога щодо людини, і які, мабуть, являють, – незважаючи на аспекти, що з першого погляду часто видаються позитивними - найбільшу загрозу людства. Одна з головних правд про людину є визнання того факту, що сама людина ніколи не є достатньою гарантією того, щоб оберегти іншого; лише Бог є спроможний оберегти людську гідність і вести особу до завжди нових якісних рівнів існування.

Я переконаний, що власне ви, віруючі медики і лікарі, з християнським баченням людини, зумієте звернути увагу суспільства на вищевказані проблеми і на пошану щодо хворих, котрі є вам начебто через Бога задані. Тому сьогодні разом з Вами хочу дякувати Богові за це превелике добро, яке він чинить через ваші руки і серця. Нехай на подальшу працю і висновки під час цієї наради благословляє вас Господь.

Слава Ісусу Христу!

Львів, 17 жовтня 2009 року

ПРОПОВІДЬ АРХИЄПИСКОПА ІГОРЯ ВОЗНЯКА

під час Служби Божої з лікарями-католиками (собор св. Юра, 16 жовтня 2009 р.)

Вельмишановні лікарі, Достойні молільники, маю сьогодні честь промовити кілька слів до осіб медичного персоналу, з нагоди Служби Божої, на котру прибули наші лікарі, що практикують віру та щиро допомагають людям. В короткому євангельському читанні від апостола Луки ми почули, між іншим, про людей, котрих оздоровляв Ісус Христос. Причому, до нього сходилося багато людей з різних околиць, котрі радо його слухали, оздоровлялися від своїх недуг, а також, завдяки його духовній силі, людей покидали нечисті духи. Спаситель не вживав жодного медичного інструменту при оздоровленнях, не роздавав магічних таблеток, не робив масажів, вистачило хворій людині діткнутися його одежі, а з нього виходила сила й оздоровляла людей. Господь, як Творець людини та всієї Вселенної, знає недуги людей – і духовні, і фізичні, котрі зціляє своїм внутрішнім актом. Йому не потрібен діагноз, для нього не грає жодної ролі час тривання хвороби та її історія, він чинить це легко, внутрішнім актом, без жодного болю для людини. Жодна людина не може лікувати так, як це чинив Ісус Христос, бо він Бог і людина. Він знає усіх свої створіння і зовні, і з нутра, бо перед ним немає нічого скритого (пор. 2 Мак 12,41; Лк 12,2). Коли Господь оживляв смертні тіла своїм Духом (пор. Лк 8,54-55; Ів 11,43-44), тим більше для нього немає перешкоди оздоровити

■ Учасники наради в митрополичих палатах.

■ Владика Ігор Возняк під час Служби Божої з президентами FEAMC.

тіло. Тому дуже важливо і лікарям молитися до Господа за своїх пацієнтів, бо здоров'я походить від Бога. А оздоровча сила міститься у ліках та у руках лікаря, щоб правильно призначити лікування, або обережно й з надією на Бога, чистити рани, видаляти зайві нарости з тіла чи складати роздроблені кості тощо. Всякі хвороби тривожать людей, різних ліків потребує людина та різного хірургічного втручання потребує організм, щоб знову отримати здоров'я.

Святе Писання закликає, щоб належно шанувати лікаря, тому що він потрібен людині (пор. Сир 38,1). Лікарі, як і священики, особи взяті з-поміж нас, отримали дар від Господа, тому повинні бути вдячні Богові та примножувати свій дар лікування. Звичайно, що помиляються і лікарі, не завжди їм вдається встановити правдиву форму захворювання, добре пізнати хворобу, котра здебільшого в нутрі людини, невидима, складно відчитується через рентгенні покази. Попри те, ми потребуємо поради та досвіду лікарів. Мудрець так говорить про цю необхідність: «А й лікаря приміст, бо й він Господом створений: хай тебе не полишає, бо й його ти потребуєш» (Сир 38,12). Звісно, що лікарю потрібна виняткова терпеливість відносно хворих, котрі знаходяться у небезпечному стані, навіть, коли хвороба не має небезпечної стадії. Усі бажають бути здоровими і то найшвидше. Дуже добре, коли лікарі

- особи глибоко віруючі в Бога. Лікар повинен завжди бути свідомим присутності душі у тілі хворої людини, стан котрої може бути незадовільний. Тут не можна забувати слів Ісуса Христа, котрі він сказав оздоровленому чоловікові, що лежав тридцять вісім років у недузі: «Оце ти видужав, – тож не гріши більше, щоб щось гірше тобі не сталось» (Ів 5,38). Тому добре було б, по можливості, дораджувати рідним, якщо не хворим, щоб пробували звертатися до священика. А священик, вислухавши сповіді хворого, уділить розрішення і Господь простить гріхи. За цим може прийти швидке оздоровлення тіла, коли здорова душа. Святий Іван Золотоустий порівнює хворобу тіла та душі. Він твердить, що не потрібно плакати за людиною, котра лікує рани, хоч терпить великі болі від, наприклад, складних операцій. Плакати треба над тими, хто лежить покритий ранами і не лікується. І щодо душі, не потрібно плакати над тими, хто покараний певним способом і приходить до гідного стану, а плакати потрібно над такими, хто грішить без покарання і не спішиться каятися (Слово VIII «Про душу», св. Іван Золотоустий).

Дорогі та любі наші лікарі, звертаюся до вас, щоб й ви також часто дбали про здоров'я ваших душ та вашого тіла. Особливо звертайте увагу на здоров'я душі, дорожіть її здоров'ям у собі та допомагайте іншим про це старатися. Відомо, що тілу приходить кінець на землі і жодна медицина не може від цього спасти. А душа – безсмертна, вона прямує до Бога, бо від нього вийшла. Хай наше дбання про гідний стан душі буде завжди на першому місці! Хай Господь благословить вашу працю та ваше служіння людям, - оздоровленням їх від усяких недуг! Поручаю усіх вас Покрову Пресвятої Богородиці та бажаю вам доброго здоров'я! Дякую д-ру Луцю Івану, що він старався про нашу сьогоднішню зустріч у церкві на молитві. Мені дуже приємно, що тут присутні лікарі католики з європейських країн. Хай Господь благословить вас рясними духовними дарами! Дякую усім вам за те, що ви сьогодні радо зібралися та знайшли час, щоб спільно дякувати Богу за його дари, за його піклування про нас, за Господню любов та його милосердя! Хай Господь буде завжди у вашому серці!

НА ОБЛИЧЧІ О. ЙОСАФАТА ВОРОТНЯКА ЧАСТО ПРОМЕНІЛА УСМІШКА

(нотатки з нагоди першої річниці його смерті)

Ігор ЯРЕМКО, м. Львів

Нещодавно відбулися заходи, приурочені першій річниці смерті довголітнього редактора «Місіонаря» о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ (1948-2008). 21 жовтня ввечері у львівському палаці культури ім. Г. Хоткевича, де в 1998 році світлої пам'яті ревний священик Василіянського Чину започаткував духовні зустрічі для мирян Львова, розпочалася пропам'ятна академія виступом церковного хору св. Онуфрія. Першим слово мав ігумен монастиря св. Онуфрія у Львові о. Корнилій Яремак, ЧСВВ, який між іншим зачитав євангельські слова, які влучно відображали життя і довголітнє богопосвячене служіння його колишнього духовного наставника з часів новіціяту.

Довга низка промов-спогадів про о. Й. Воротняка, ЧСВВ відтворювала в уяві присутніх його багатогранне служіння на славу Божу і спасіння людських душ. Заслужений громадський діяч із часів підпілля УГКЦ, голова Комітету захисту прав УГКЦ Іван Гель, уже старший літами чоловік, поділився з присутніми фактами із життя забороненої і переслідуваної Церкви. В її літопис увійшло ім'я о. Йосафата, який за дорученням своїх настоятелів відважно перевозив із Риму документи, інструкції від тодішнього Глави УГКЦ Блаженнішого Мирослава Івана кардинала Любачівського. Як наголошував І. Гель, приклад мужності о. Йосафата і постійна посмішка на його обличчі, навіть в критичні моменти, ще більше запалювали до витривання у вірі.

Добрі якості покійного ієромонаха підтвердив у наступній промові о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ, синкел у монаших справах Львівської Архиєпархії УГКЦ, який,

до речі, був висвячений на священика того ж самого 1975 року, що й о. Йосафат.

Священик Михайло Нискогуз, настоятель парафії свщмч. Йосафата у Червонограді (стара назва – Кристинопіль), поділився своїми думками про священичий запал о. Й. Воротняка, колишнього настоятеля монастиря св. Юрія у їхньому місті (1994-1997), який не тільки відроджував цей осередок монашого життя на Прибужжі, але й відновлював понівечені комуністичним режимом людські душі. Більше того, він не боявся бути там, де виникала небезпека, і вмів приймати правильні виважені рішення. Зі слів доповідача стало зрозуміло, що чимало мешканців Червонограда до сьогодні пам'ятають свого колишнього провідника у Христовій вірі, який збирав їх на духовні вечори і проводив активну роботу з шкільною та студентською молоддю.

Наступні промовці більше говорили про «львівський період» служіння о. Й. Воротняка (1997-2004). Зокрема, о. Михайло Коваль, редемпторист зі Львова, згадав спільні духовні акції в навчальних закладах Львова, на площах; заходи, пов'язані з встановленням хрестів на Західній Україні; розповів про їхні спільні поїздки до європейських країн. Цей період доповнила своїм виступом також Ярослава Царук, яка разом із о. Йосафатом популяризувала в середовищі учнів та студентів львівських навчальних закладів ікону «Престіл Премудрості», автором якої є о. Іван Рупнік, монах Товариства Ісусового.

Смуток на обличчі присутніх у залі отців і братів ЧСВВ, сестер Служебниць з України та Сербії, гостей-українців з цієї балканської країни, мирян зі Львова і області намагався розвіяти колишній протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні о. Йосиф Будай, ЧСВВ. Він розповів кумедний випадок із студентського життя о. Йосафата в Римі, коли він разом з іншими своїми співбратами по Чину вилазив на дерева і споглядав з них через бінокль за запеклими футбольними баталіями, тому що квитки на римський стадіон були дорогими…

В проміжку між виступами промовців дует бандуристок також намагався піднести на дусі учасників пропам'ятного вечора релігійними і національними музичними творами. Допоміг їм в цьому також хор із церкви св. Онуфрія у Львові, керівник якого зі зворушенням згадала спільну з о. Й. Воротняком поїздку до Риму з нагоди Ювілейного року.

Різноманітна діяльність о. Йосафата була висвітлена у тривалій промові Володимира Андрушка, доцента

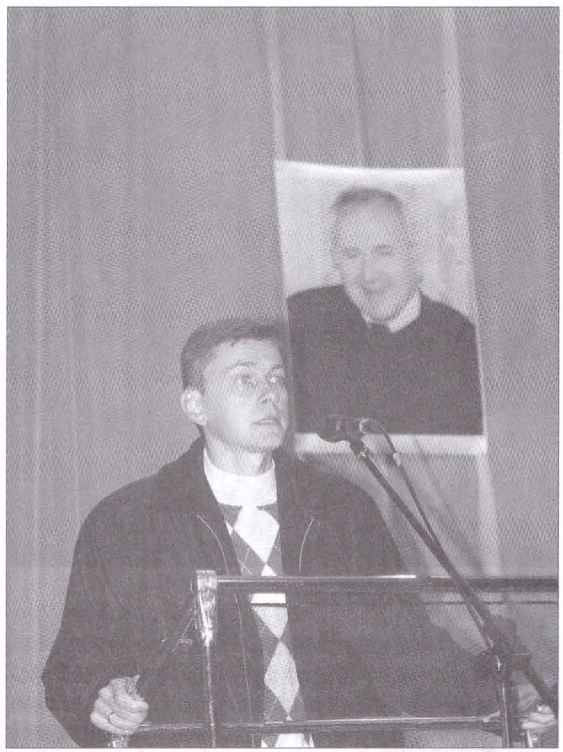

■ Ігор Скленар виступає під час академії.

Львівського національного лісотехнічного університету, який плідно співпрацював із ним у ділянці наукових конференцій в різних містах України. Неодноразово п. Володимир, о. Йосафат і о. В. Зінько, ЧСВВ були співдоповідачами на цих конференціях і відстоювали християнські засади в різних сферах, зокрема, значна частка напрацювань о. Йосафата належить питанням біоетики.

Врешті цілу низку промов завершило коротке слово Ігоря Скленара, викладача Львівського національного університету ім. Івана Франка, який працював у редакції «Місіонаря» більше 10-ти років. Він згадав заслуги покійного редактора журналу: зміна тематичних напрямків, збільшення тиражу, авторство кількох десятків статей, випуск інших тематичних видань і книжок тощо, а також наголосив на тому, що на академії не твориться «культ особи» (о. Йосафат був противником цього), а згадується священика, який ішов на допомогу тим, хто її потребував.

Під час академії було презентовано книжку про о. Йосафата під назвою «Ясний промінь Вічного Сонця», до видання якої значно спричинилася сестра Служеб-

■ Хор церкви св. Онуфрія (м. Львів).

ниця Томія Бродович із Сербії.

Наступного дня, власне в річницю смерті о. Й. Воротняка, у львівській церкві св. Онуфрія була відслужена св. Літургія, яку очолив о. Корнилій Яремак, ЧСВВ у співслужінні отців Василіян та єпархіальних священиків. У проповіді о. Мартин Хабурський, ЧСВВ поділився особистими спогадами про свого колишнього співробітника в ділянці місій та реколекцій і зізнався в тому, що часто не розумів його бажання вирішувати чимало справ протягом одного дня, але з часом побачив у цьому позитив. У своєму зворушливому слові для багатьох присутніх молільників в церкві о. Антоній Турчаник, ЧСВВ, настоятель василіянської церкви у містечку Кула в Сербії, розповів про останній день життя о. Йосафата, який ще хотів побачити встановлений купол на цьому храмі. Але, на жаль, вже не зміг цього зробити…

Пам'ятні заходи завершилися в с. Малехів біля Львова, де на «монашій ділянці» місцевого цвинтаря, на могилі о. Й. Воротняка було посвячено пам'ятник за участі отців Василіян та єпархіальних священиків. Попри холодну погоду кілька десятків мирян ще довго молилися на цьому місці і згадували свого духовного провідника, який не шкодував своїх сил і здоров'я для того, щоб Христос заяснів у їхніх душах. Своїм життям о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ дійсно став Променем Вічного Сонця – Христа, про що обширно говориться у книзі про отця, з якою варто детальніше ознайомитися!

ЗА ВСЕ ВАМ, ОТЧЕ, ДЯКУЄМ

Любов ДІВЧУР,
Червоноград

Складено з приводу першої річниці відходу до Господа світлої пам'яті о. Йосафата ВОРОТНЯКА, ЧСВВ

За все Вам, отче, дякуєм,
Що жили Ви для нас
Та у погоду всякую
Спішили Ви до нас.

Ми дякуємо Вам,
Без Вас порожній храм,
Без Вас душа болить
У цю скорботну мить.

Наш тато Йосафат,
Без Вас немає свят,
Ми сироти без Вас
У цей нелегкий час.

За все Вам, отче, дякуєм,
Що двигали наш хрест,
На цвинтарі з подякою
Цілуємо Ваш хрест.

Прийміть низький уклін від нас,
За людяність й любов.
Ми, отче, молимось за Вас,
Й ждем Ваших молитов.

Ми дякуємо Вам,
Без Вас порожній храм,
Без Вас душа болить
У цю скорботну мить.

Духовний тато наш,
Ми сироти без Вас,
Моліться Ви за нас
У цей останній час.

Отець Іван ІЛЕВИЧ ПОВЕРНЕННЯ З НЕБУТТЯ

Мар'ян СЛІПАК

4 жовтня 2008 року село Мшана Городоцького району Львівської області пережило непересічну подію. На сільському цвинтарі при великому здвизі людей відбулося посвячення відреставрованого пам'ятника на могилі визначного релігійного та громадсько-політичного діяча, колишнього пароха Мшани о. Івана Ілевича. Сам пам'ятник нещодавно вдалося віднайти в старій частині цвинтаря та ідентифікувати.

■ О. Іван Буфан посвячує надмогильний хрест.

Урочисті заходи розпочалися з панахиди, відправленої місцевим греко-католицьким парохом Мшани о. Іваном Буфаном за участі церковного хору посвяченням пам'ятника. Після цього з промовами про життєвий шлях о. Ілевича, його внесок у відродження Мшани і Галичини в цілому, до присутніх звернулися о. І. Буфан та автор цих рядків. З цих теплих щирих промов мшанці дізналися багато нового і цікавого про свого колишнього душпастиря, активного борця за права українців Галичини. Не менш приємне враження справив сам відновлений пам'ятник, який максимально зберіг свій первісний вигляд і став справжньою окрасою цвинтаря. Таким чином, завдяки ентузіазму місцевих жителів, забуте ім'я щирого патріота рідної землі повернулося з небуття. Біографія о. Ілевича, бодай така коротенька і ще не зовсім досліджена, заслуговує на те, щоби стати прикладом до наслідування.

Отож, берімо до рук «Місіонар», сідаймо зручненько і читаймо уважненько.

Іван Ілевич народився у 1826 році в селі Рай на Тернопільщині, в сім'ї приватного урядника. Ріс малий Іванко допитливим і кмітливим хлопцем. Проявляв велике зацікавлення до науки і батькової роботи. Закінчивши початкову школу, він поступає до Львівської духовної семінарії. По завершенні теологічних студій Іван Ілевич висвячується і у 1853 році приймає духовний сан.

У 1854 році о. Ілевич разом з дружиною Ізабеллою, дочкою о. Григорія Домбровецького, пароха с. Великий Глибочок, перебирається в с. Мшана, де обіймає посаду адміністратора парохії. Парохом Мшани його затверджують лише у 1857 році. Ця приємна звістка була затьмарена особистою трагедією. Наприкінці того ж року в малолітньому віці помирає його дочка Іванна. Оговтавшись від важкої втрати, молодий душпастир розгортає активну діяльність серед своїх парохіян. Він не обмежується вузькими рамками релігійної праці. Своєю увагою о. Ілевич охоплює практично всі сфери життєдіяльності мшанців. Стає першим парохом, який приділяв велику увагу не лише церковним і освітнім справам, але і справам громадським. При церкві заснував громадську касу, яку сам і очолював. Зорганізував «Братство тверезості», яке пропагувало тверезий спосіб життя і відмову від алкогольних напоїв. Доклав максимум зусиль для того, щоби у Мшані в 1855 році було відкрито державну школу (до речі, першу такого роду сільську школу в межах тогочасного Городоцького повіту). Така ревна подвижницька діяльність о. Ілевича була помічена церковною владою. Невдовзі він був іменований віце-деканом Городоцького деканату. Дещо пізніше, за взірцеве ведення парохіальних справ, о. Ілевич був відзначений Митрополичим Ординаріатом.

Велику увагу приділяв політичним справам. Потрібно відзначити, що у Мшану о. Ілевич прийшов повністю сформованим, політично зрілим діячем. Його організаторський хист і аналітичні здібності яскраво проявилися під час революційних подій 1848-1849 років, у ході так званої «Весни народів». Він стає співзасновником і чільним діячем Головної Руської Ради – першої суспільно-політичної організації українців Галичини, яка захищала їх права. Вже тоді, наприкінці 40-х років XIX ст., він розробив політичну програму і висував політичні гасла, які інші галицькі політики спромоглися озвучити лише через багато років. Іван Ілевич вимагав, щоби в Східній Галичині, де українці становили більшість, українській мові було надано статус офіційної мови. Підіймав питання про надання Східній Галичині прав автономії у складі Австрійської монархії. В листі до своїх товаришів по організації він писав: «І будуть українські урядовці, буде українська школа, все буде по-українському, бо так має бути на українській землі». Іван Ілевич висловлювався за створення народної гвардії, яка в цей складний період мала захищати мирне життя галицьких українців. Не залишав поза увагою такої важливої справи, як вибори до австрійського парламенту. Закликав українців бути пильними і голосувати лише за українських кандидатів, справедливо відмічаючи, що чужі депутати будуть відстоювати чужі інтереси. В політиці о. Ілевич поєднував теорію з практикою. Він особливо брав участь у різноманітних політичних акціях. Зокрема, у 1874 році він був арештований і запроторений до в'язниці за те, що власноручно знімав у селі польськомовні придорожні таблиці, вивішуючи натомість україномовні. Таким чином, о. Ілевич довго успішно поєднував плідну працю на релігійній ниві з активною роботою на суспільно-політичному поприщі.

Варто звернути увагу ще на один аспект діяльності мшанського пароха. Попри тривале погане матеріальне становище о. Іван Ілевич був активним жертводавцем. Давав кошти на підтримку українських установ і закладів: зокрема, на Народний Дім та на український театр. При цьому пожертви надсилав не лише від себе особисто, але і від парохії. Як людина освічена і висококультурна, о. Ілевич чудово розумів необхідність функціонування цих твердинь національної свідомості, їх значення для майбутнього українського народу, тому знаходив можливості для їх підтримки.

Крім цього, о. Іван знаходив час на особисте життя. Був батьком багатодітної сім'ї і главою великої родини Ілевичів. Тут, у Мшані, в нього народилося дев'ятеро дітей: Іванна, Володимир, Юліан, Марія, Людмила, Петро, Анна, Леонтія, Софія. Слідами батька виявили бажання іти його двоє синів. Петро Ілевич висвятився і деякий час був парохом у Городку. Іншому сину, Володимиру, так і не судилося стати священиком. У 1878 році, у віці 22-х років, він помирає, будучи на той час студентом III курсу Духовної семінарії. Дещо раніше о. Ілевичу довелося пережити не менш болючі втрати. В 1872 році померла його мати Марія Ілевич, а роком раніше, у 1871 році, на саме Різдво, у віці 36-ти років померла його дружина Ізабелла. Ще до цього, в 1862 році, в 9-ти місячному віці померла його дочка Людмила. А у 1974 році помер його близький товариш, однодумець і соратник по політичній діяльності, визначний діяч о. Лев Трещаковський. Ряд таких болючих втрат не міг пройти безслідно для о. Івана Ілевича. Прийнявши близько до серця ці трагічні факти, він захворів. Остаточно «добили» отця надмірно енергійна праця, без якої він не уявляв свого життя, і вологий клімат, який допікав о. Ілевичу, загострюючи його старі хвороби. 8 лютого 1882 року, на 56-му році життя, о. Іван Ілевич відійшов у вічність.

Незважаючи на те, що о. Ілевич прожив доволі коротке земне життя, він залишив політичний слід в історії Мшани. Для села і його мешканців він зробив багато добрих справ: і матеріальних, і духовно-моральних. Він заклав той фундамент, духовні підвалини, на яких його наступники – о. Лук'ян Січинський і о. Микола Хмільовський – збудували висококультурну, національно свідому громаду.

Неоціненна заслуга о. Івана Ілевича полягає у тому, що він серед надзвичайно складних обставин, долаючи численні перешкоди ворогів, яких було багато з огляду на його політичну діяльність, знайшов у собі сили і став будителем національної свідомості мшанців, виразником їх приспаних стремлінь і почуттів, передвісником і піонером національного відродження Мшани. Для Мшани він став тим, ким для Галичини став Маркіян Шашкевич, і за це йому велика вдяка від мшанців.

КОМП'ЮТЕРНА ГРА ЯК ОДНА З СУЧАСНИХ ПРОПОЗИЦІЙ ДЛЯ ПІДЛІТКА

(Закінчення. Початок у числі за липень-серпень 2009 р.)

Бр. Любомир КУШНІР, ЧСВВ

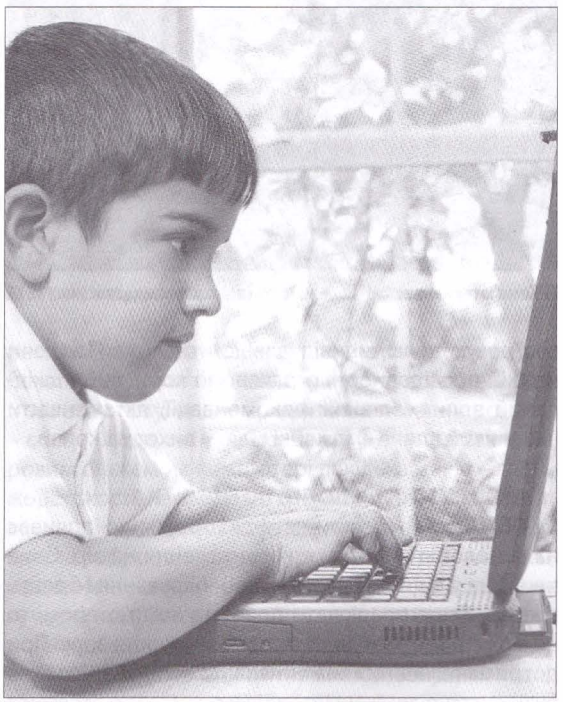

У наш час для багатьох підлітків комп'ютери стали невід'ємною частиною їхнього відпочинку. Багато з них не уявляє собі життя без цього виду розваги. Підлітки можуть годинами просиджувати за комп'ютерними іграми, а батьки не завжди розуміють небезпеку такого захоплення. У більшості випадків батьки розуміють, що не так уже й добре, коли дитина так проводить весь свій вільний час, бо занедбується навчання і заняття спортом, спілкування із друзями зведене до мінімуму, розмови з батьками підліток веде, не відриваючи очей від комп'ютера. Батьки пробують щось вдіяти, ховають шнур чи комп'ютерну мишку, але тоді починається величезний спротив, та й ефект від цього короткотривалий – підліток купляє собі другий шнур, другу мишку, а батьки готуються втілити свої нові ідеї у боротьбі з комп'ютерними іграми…

Яка причина такого захоплення? Як потрібно поступати, щоб дитина не стала залежною від ігор? Важливо, насамперед, щоб батьки зрозуміли, що проблема не в тому, що є комп'ютерні ігри, а проблема у самому підлітку, у його психологічній та духовній гармонії.

Під час опрацювання матеріалів ми зауважили, що ступінь захоплення комп'ютерними іграми – прямо пропорційна психологічному дискомфорту. Тобто, чим більше у підлітка психологічних труднощів у реальному житті, тим більше він занурюється у віртуальне. Комп'ютерна гра стає для підлітка можливістю втекти від проблем, які йому важко розв'язати самостійно. Це можуть бути проблеми в сім'ї, на вулиці, в школі, проблеми зі здоров'ям, самоутвердженням, а надмірне захоплення комп'ютером – це наслідок цих проблем. Хоча так часто буває, що батьки помічають ці наслідки ще за третьою проблемою, коли підліток гірше вчиться, починає обманювати, красти і т. д.

Отож, постараємося висвітлити вплив комп'ютерних ігор на підліткову психіку, мораль, фізіологію, соціальність та релігійність.

У нашому дослідженні мало описано позитивних сторін впливу комп'ютерної гри на підлітка, та хочемо наголосити, що існують комп'ютерні ігри, які допомагають підліткові розвивати свої емоційні, розумові і духовні здібності. Ми не ставили за мету опрацювати всі можливі ігри та їх вплив, тому що це б виходило за межі наших можливостей. Ми хотіли дослідити небезпеку, яка може чекати на підлітка у разі надмірного захоплення комп'ютерними іграми.

Вплив комп'ютерної гри на фізіологію і психологію підлітка

Розглянемо найважливіші фактори, які впливають на фізіологію людини, а також побачимо їхній корисний та шкідливий вплив і спробуємо пізнати, як можна мінімізувати цей шкідливий вплив на людину. Шкідливі фактори ми подаємо, починаючи із найбільш небезпечного.

Вплив комп'ютерної гри на психіку підлітка ми розглянемо як вплив на такі важливі складові: емо-

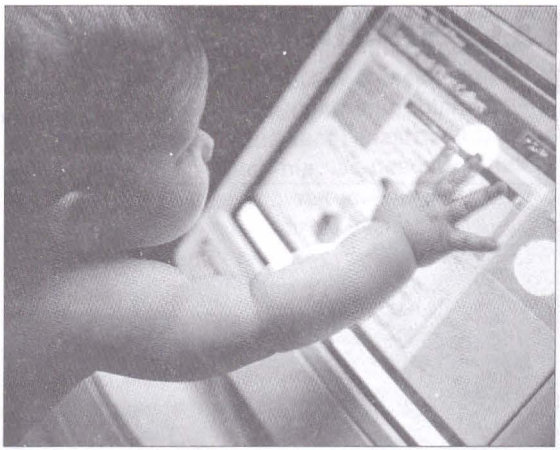

Комп'ютерна залежність починається з раннього дитинства.

цію, розум, волю, індивідуальність підлітка. Подаючи в такій послідовності, розглянемо корисний і шкідливий вплив, а також рекомендації, як зменшити шкідливий вплив і можливі шляхи виходу з кризи.

А) ВПЛИВ НА ФІЗІОЛОГІЮ ПІДЛІТКА.

ПЕРШИМ і головним фактором, що впливає на фізіологію підлітка, є навантаження на зір. Саме через це у підлітків часто є головокружіння і болить голова. Якщо працювати довго за комп'ютером, то це може привести до суттєвого зниження зору. При дотриманні певних вимог навантаження на зір може бути суттєво знижене.

Шкідливими факторами, які впливають на зір, є:

а) шкідливі посмикування зображення (через низьку частоту вертикальної обнови або через низьку якість розгортки монітору);

б) фактор, що сприяє втомі, – це зміст зображення.

Надзвичайно шкодить на зір гра на комп'ютері. Рухоме зображення, дрібні елементи призводять до великої перевтоми, а на реабілітацію, відпочинок мозку і зору потрібен тривалий час. Російські спеціалісти по охороні праці пропонують для підлітків таку середню норму роботи на комп'ютері: 4-6 клас – 1,5 год. в тиждень і не більше 45 хв. на день; 7-9 клас – 2,5 год. на тиждень і не більше 1 год. в день. Важливо вираховувати час, проведений за комп'ютером за день, і час, проведений перед екраном телевізора, і цей час необхідно плюсувати.

ДРУГИЙ шкідливий фактор, що впливає на здоров'я підлітка при праці за комп'ютером, є стиснена позиція сидіння. Адже сидячи перед комп'ютером, підліток має дивитися з певної відстані на екран і одночасно тримати руки на клавіатурі або органах управління. Це вимагає прийняти певне положення і не змінювати його до кінця роботи.

Через стиснену позицію виникають наступні порушення:

а) затруднене дихання, бо винесені вперед лікті не дають вільно рухатися грудній клітці, а це може привести до задишки або розвитку приступів кашлю;

б) ослаблення м'язів хребта через тривале сидіння в одному фіксованому положенні, що веде до зменшення притоку крові до м'язів, а це, в свою чергу, може призвести до болів голови (адже м'язи передають «сигнали дискомфорту» нервам чутливих тканин лиця і черепа).

При тривалому сидінні з опущеними плечима може виникнути остеохондроз.

У підлітковому віці необхідний є рух, щоб укріплювати м'язи. Якщо підліток буде надавати перевагу під час відпочинку комп'ютеру, а не рухливим іграм, то це буде негативно відбиватись на його здоров'ї.

Потрібний розумний підхід: не займатися понад встановлену норму, давати відпочинок 15 хв. через кожні 30 хв. праці. Але часто підлітки, поринаючи у гру, забувають про ці речі або нехтують ними. Вони «входять в азарт» так, що не мають часу навіть поїсти. Бувають випадки, коли ігромани проводять за комп'ютером години, а навіть і добу, не маючи сили волі закінчити гру. Такі просиджування несуть із собою руйнівне напруження і виснаження організму, який лише розвивається.

Для зменшення цього фактору необхідний рух, а також можна придбати спеціальний стілець на газопатроні і спеціальний стіл, що зменшить навантаження на м'язи плечей, шиї, хребта.

Б) ВПЛИВ НА ЕМОЦІЇ І ПОЧУТТЯ.

Що саме приваблює підлітка у комп'ютерній грі? По-перше, підліток може отримати всі емоції, які може дати, але не завжди дає йому життя. По-друге, у грі підліток отримує владу, у нього створюється ілюзія влади над світом. Хлопців ще приваблює реалізація агресивних тенденцій. Ще також приваблює максимальне наближення подій гри до реальності.

Як і в кожній грі, так і у комп'ютерній, підліток отримує радість, задоволення, що сприяє доброму відпочинку, але коли підліток отримує задоволення із

чогось негативного (вбивство, жорстокість), то ігри з такою основою притуплюють всі добрі почуття: жаль, милосердя, співстраждання, які притаманні кожній людині. На думку психологів, до списку таких ігор з негативним змістом можна віднести: Diablo, Postal, Counter-Strike, Doom Ultimate, Qvake, Unreal та інші. Самі ж негативні емоції, підсилені підлітковою емоційною збудженістю, можуть мати страшні наслідки для підлітка, оточення чи навіть суспільства. Про це свідчать факти зростання підліткових злочинів.

Часто можна спостерігати дратівливість, збудженість гравця комп'ютерних ігор, що є пов'язано, як пояснюють психологи, з виснаженням нервової системи через довге зосередження зору на площину екрану, і тому перевантажуються зорові аналізатори, а це дає пригнічуючу дію на нервову систему в цілому. Також підліток під час гри попадає в захоплення і втрачає відчуття часу, що приводить до занедбання обов'язків. Оскільки батьки (рідні) хочуть скерувати підлітка до виконання своїх обов'язків, то виникає агресивна відповідь образи. Також підсилення агресії буває через ігри з агресивним сюжетом.

Комп'ютерні ігри для ігроманів часто стають причиною нудьги, апатій і навіть розчарування, оскільки зустріч з реальним світом розбиває ілюзію всемогутності і швидкості осягнення мети, якою людина захоплюється у грі.

В) ВПЛИВ НА РОЗУМ.

Комп'ютерні ігри, за ствердженням психологів, володіють високим дидактичним потенціалом. Є багато корисних ігор, де підліток, граючи, може вивчати і історію, і географію, навіть не відчуваючи навантаження, бо це для нього гра. Є ігри, де підліток вчиться логічно думати, розвивати абстрактне мислення і побутову кмітливість, і цим готують дітей до ситуацій, з якими вони можуть зіткнутися в реальному житті. В таких іграх і світ більш дружелюбний (хоча і тут бувають винятки): по-перше, він не ділиться на своїх і чужих, там багато нейтральних персонажів; а по-друге, спільників є більше, ніж ворогів.

Та все ж більша частина підлітків захоплюються іграми, де жорстокий світ і багато ворогів, яких треба знищити. Тому, коли підліток тривало (кілька років) грає у такі ігри, то спотворюється його світогляд. Свідомість підлітка переповнена нетрадиційними елементами всесвіту, які він бачить у грі. При проведенні досліду, підлітків-ігроманів попросили намалювати всесвіт таким, яким вони його бачать. Результат був такий: у підлітків, які не мають ігрового стажу, видно традиційні елементи всесвіту – сонце, люди, які взялися за руки, а у підлітків з ігровим стажем на комп'ютері декілька років – сцени жорстокості, неприродні спотворення людських тіл, сцени абсурдності, вселенські космічні катастрофи, ядерні вибухи, знаряддя тортур, вбивства та інше. Ці малюнки показали, який деструктивний вплив має сучасна комп'ютерна гра, якщо підліток грає неконтрольовано (по кількості часу і змісту ігор).

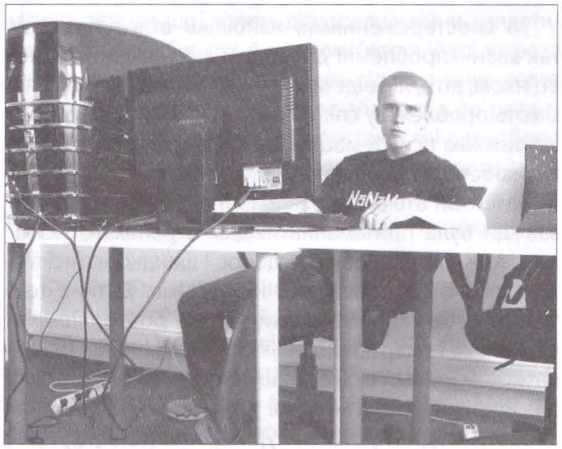

■ За комп'ютерною грою підліток послаблює свою волю.

У підлітковому віці дитина любить мріяти. Підліток часто фантазує, а у відеогрі представляється вже готовий простір фантазій, однак, він може бути дуже спотворений агресивністю, беззмістовністю, неморальністю, шаблонністю. Такий світогляд гальмує розвиток підлітка, збіднює його емоційно, вбиває дитячу доброту, любов до всього живого, милосердя, радість дружби і взаємодопомоги.

Г) ВПЛИВ НА ВОЛЮ.

На жаль, позитивного впливу комп'ютерної гри на волю підлітка ми не знайшли.

При тривалому перебуванні за комп'ютерною грою підліток послаблює свою волю, а може з часом і узалежнитись від гри. А коли він узалежнений, то стає безвольний, не може себе в чомусь довго перемогти, не має постійної точки зору, не дотримує слова, не може вивчити уроки, не може себе заставити до спортивних навантажень. Усе це свідчить, що, перебуваючи в такому стані, підліток руйнується як особистість.

За спостереженнями, найбільш втягнуті в ігри так звані «проблемні діти»: діти з заниженою самооцінкою, діти, які відстають у навчанні в школі, ті, які мають проблеми у спілкуванні з однолітками, діти зі затримкою психоемоційного розвитку, діти з гіперактивністю, з підвищеною збудженістю.

Зазвичай втеча від реальності у світ фантазій гри завжди була притаманна людям з ранимою психікою. Адже у грі необхідно добре і швидко натискати клавіші і ти досягаєш значних успіхів. Дитина тоді уявляє себе «королем», який може розпоряджатися життям і смертю маленьких людей, і лише одним натиском кнопки може знищувати десятки ворогів. У дійсності ця дитина не може у світі нічого: ні постояти за себе, ні підтягнутися на турніку, ні зіграти у футбол, але їй цього і не потрібно, адже вона живе в іншому віртуальному світі, де відчуває себе суперменом.

Комп'ютер дає шанс «проблемним дітям» втекти від неприємної реальності і відчути себе переможцями, однак, ця віртуальна реальність затягує як наркотик, від якого важко звільнитися. Коли підліток через гру занедбує навчання, свої основні обов'язки, прогулює уроки, занедбує свій фізичний розвиток чи відпочинок, тоді комп'ютерна гра стає злою звичкою, яка знищує його життя. Адже якщо підліток так втягнувся у цей віртуальний світ, що вже жити не може без гри, це вже є комп'ютерною залежністю. Таким чином, дитина чи підліток вже не керує собою, не може себе заставити скоротити гру чи відмовитись від неї, і тоді ця залежність вибиває з колії життя, причому вибиває зовсім, бо у підлітка не залишається інших інтересів, крім гри.

Д) ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ.

У підлітковому віці для підлітка потрібна роздума, щоб він міг для себе визначити, ким він є, і це стане фундаментом його самоствердження. Комп'ютерні ігри, якщо в своїй основі є добрими і розвивають інтелект, винахідливість, логіку, пізнання світу, можуть допомогти дитині в цьому утвердитись, та якщо взяти до уваги факт, що більшість комп'ютерних ігор несуть в собі агресію, жорстокість та інші негативні явища, тоді підліток може ствердити та підсилити свої негативні риси у характері.

Коли підліток довго буде просиджувати за грою, це, в свою чергу, буде гальмувати його особистий розвиток. Сумнівний вплив на індивідуальність матиме роздума у вільні хвилини про події кібернетичного простору, тобто про те, що його захоплює, де він часто герой-переможець.

Щоб зменшити негативний вплив, слід пам'ятати, що у комп'ютерній грі відбувається повне входження гравця в роль (через відчуття реальності). Тому, коли гра має негативний сюжет (агресію, розбещеність, окультизм), то швидко здійснюється ототожнення з героєм. Звідси порада: не купувати ігор із сюжетами агресії, вбивства, неморальності, окультизму.

Вплив комп'ютерної гри на соціальність підлітка

Поява комп'ютерної гри у підлітка – це свого роду щастя для всіх його друзів, адже вони зустрічаються, переписують гру, змагаються у грі, обговорюють нюанси гри, і у даному випадку комп'ютерна гра сприяє ніби укріпленню стосунків між дітьми.

На превеликий жаль, комп'ютерна гра може дуже негативно впливати на соціальність підлітка. Цей вплив залежить від захоплення. Чим більше захоплення (аж до залежності від гри), тим більші наслідки негативного впливу як для самого підлітка, так і для суспільства, і для родини чи однолітків. Підліток, занурюючись у віртуальний світ, відчужується від реального і перестає цікавитись оточуючим світом. Якщо він часто захоплюється комп'ютерними іграми, то може замкнутись у собі, так що вже нічого не буде хотіти, а лише грати в ігри. Такий стан веде до щораз більшої замкнутості у віртуальному світі. Підліток з ніким не спілкується, і це негативно впливає на його психіку, бо дитина не розвиває дружні зв'язки, а у самого підлітка переважають егоїстичні схильності.

Поява комп'ютера впливає і на відносини підлітка з рідними. Часто, сидячи за комп'ютером, дитина не відчуває, як швидко минає час, а ще є бажання закінчити гру або відіграться, в результаті підліток занедбує свої обов'язки щодо виконання уроків чи щодо сім'ї. А це, в свою чергу, веде до конфліктів у родині. Інколи конфлікти виникають через негативний зміст гри, коли батьки, бачачи це, просто хочуть вимкнути комп'ютер. Також тривале сидіння за комп'ютером виснажує психіку через зір, а це робить людину більш агресивною і сприяє конфліктам з іншими людьми.

Суспільство також хоче навчити і виховати підлітка, однак, через захоплення грою у підлітка мало бажання вчитися, бо у нього проблема, як закінчити гру, як купити нову гру або дещо до комп'ютера, і це

він може робити, прогулюючи уроки, або коштом вивчення домашнього завдання.

Захоплення змаганнями у комп'ютерних іграх з «ворогами» може суттєво вплинути на дружбу. Якщо підліток годинами в день, а то понад 10 годин в день, граючи в гру, змагається у кібернетичному просторі, то і життя в майбутньому може перетворитись на таке змагання. Так підриваються основи дружби: взаємодопомога, взаємопідтримка. Якщо в підлітковому віці перейнятися духом суперництва, який виключає дружбу, то молода людина швидше за все буде здатна не на дружбу, а на приятельські зв'язки, які ні до чого не зобов'язують, а в тяжку хвилину вона залишить когось без підтримки, а в кінці і сама буде самотньою.

Вплив комп'ютерної гри на мораль і релігійність підлітка

А) ВПЛИВ НА МОРАЛЬ.

Підліток може не мати чіткої моральної позиції, тому легко може потрапляти під різні впливи. Він може брати за взірець поведінку тих героїв, які йому подобаються. Вони не завжди можуть бути добрі. Коли підліток обирає собі за взірець агресивного героя, тоді починає так агресивно поводитися, як цей герой. Та все ж таки комп'ютерна гра, як і кожна гра, при певних умовах (зміст гри буде моральним, а тривалість гри не руйнує особистість) може допомагати у вихованні моральних цінностей. У підлітків часто буває, що вони мають проблему «як вбити час» і знаходять собі заняття сумнівної репутації. Також гра, як заняття, захоплює його і це не дає йому нагоди до надмірної мрійливості, яка так небезпечна для моральної чистоти. Також є комп'ютерні ігри, за допомогою яких можна краще вивчати життя святих чи тексти з Біблії, при цьому в грі без зусиль можна запам'ятати багато історичних чи географічних особливостей Святої Землі. На превеликий жаль, підлітків чомусь приваблює реалізація агресивних схильностей, тому вони обирають ігри, які містять у своїй основі агресію, вбивства, що має негативний відбиток на їхній розвиток.

У підлітка моральні принципи ще не є стійкі, він знаходиться у перехідному стані релятивізму – виконання вимог моральних норм залежить від ситуації. Коли в такий період невизначеності підлітку пропонують гру з жорстокими сценами насилля, то підліток приймає це за норму життя, і наслідки бувають трагічні. Загалом можна сказати, що і колись діти грали у війни, солдатики і там також вбивали. Але в комп'ютерній грі загроза небезпечного впливу на мораль підлітка існує через те, що границя умовності дуже зближена до реалізму. Саме реалізм у сучасній жорстокій грі приваблює підлітка. В рольових іграх можна вбивати людей і це так змальовано, як у реальному світі, – після ігрового пострілу в голову змальовується кров і мозок, що спливають по стіні.

Тривожить також те, що деякі ігри нічим не відрізняються від тренажерів, на яких вчаться вбивати людей в армії і силових відомствах США. Дуже часто на фронті під впливом стресу, страху не могли застосувати зброю. Потрібно було в армії вчити вбивати людей, так виникли перші тренажери. Тепер такі ігри, де можна вбивати, як аналог таких тренажерів, з'явилися у продажу. Ці ігри використовує армія. Наприклад, «Дум» використовує морська піхота, а «Супер Нінтендо» використовують у сухопутних військах. Коли підліток кожного вечора стріляє і вбиває людей, хоч у віртуальному світі, то в реальному світі він також буде так поступати, бо гра стерла почуття відповідальності за чуже життя. Навпаки, у грі за попадання в людину даються очки, а за попадання в голову додаткові очки і призи. Факти говорять за себе: чотирнадцятилітній підліток вкрав пістолет, приніс у школу і зробив 8 пострілів – 5 попадань в голову, а інші 3 – у верхню частину тулуба. Що дивує навіть професійних рейнджерів, звідки така точність в дитини, яка ніколи до цього в руках не тримала зброї, бо для середньостатистичного поліцейського нормальним є, коли з п'яти куль попадає одна.

Дуже шкідливо на підлітка можуть вплинути програми «Кіберсекс», у яких комп'ютер реагує як живий партнер і вже в зміненій свідомості не сприймається як бездушний пристрій! Ця шкідлива звичка може в майбутньому зруйнувати життя в подружжі.

Часто в грі підліток є як володар світу, все, що хоче, вибирає сам (складність гри, що візьме для себе і т. д.), все, що хоче, робить (нищить людей, міста, цивілізації). Це все утверджує думку, що лише для нього світ, усі люди. Сумнівно, що буде тоді така людина мати відчуття справедливості, почуття якогось обов'язку.

Б) ВПЛИВ НА РЕЛІГІЙНІСТЬ.

Інколи чомусь приваблює підлітків «зона темряви», в магазинах можна зустріти такі ігри як «Князь темряви», «Демон», а підлітки кажуть, що: «вони не покло-

няються дияволові, але просто круто мати ім'я, яким лякаєш інших», – такі жарти не обійдуться без втрати для віри.

Ігри зі сценами вбивства, жорстокості, що є протилежністю до любові, теж будуть підривати основу віри.

Найкращою пересторогою цього всього буде щира молитва. Коли підліток буде спілкуватися з Богом через молитву, читання Святого Письма, то рано чи пізно він відчує, де «не все чисто» і зможе зробити правильний вибір.

Висновки

Із цього дослідження можна виділити наступне: гра потрібна людям, вона допомагає дітям пізнавати світ, а дорослим відпочивати. Також гра потрібна і підліткові. У цей нелегкий вік розвитку вона допомагає йому зміцнити м'язи, перемогти спокуси, знайти емоційну рівновагу. Крім цього, гра виховує характер і волю підлітка, укріплює дружні зв'язки, сприяє моральному вдосконаленню, доброму відпочинку, навіть допомагає краще пізнавати Бога. Але гра може також і шкодити, коли через гру підліток занедбує навчання чи руйнує здоров'я, коли гра підриває основи віри, перешкоджає нормальному фізичному, розумовому, духовному ровиткові.

Щодо коп'ютерної гри, то варто знати, що сам комп'ютер не є зло і не всі комп'ютерні ігри погані, вони, як і інші ігри, можуть приносити підлітку не лише задоволення, але і користь.

Комп'ютерна гра не буде шкідливою для підлітка, якщо вона на день триватиме не більше одної години (з перервою по 15 хвилин через кожні 30 хвилин) і не буде розвивати негативні емоції: агресію, гнів, розбещеність. Не закінчиться добром, коли підліток буде втікати від реального життя у «спокійний віртуальний світ», або гра буде єдиною метою в житті підлітка. Комп'ютерна гра не повинна бути перешкодою для навчання, заміною спілкування з друзями, заміною відпочинку на природі. Та коли це все не виконується, тоді варто зупинитися, бо в такому випадку комп'ютерна гра руйнує психіку, дружні зв'язки (або їх спотворює), підриває мораль і віру підлітка, загрожує його здоров'ю.

Комп'ютер має допомагати людині, а не руйнувати її чи поневолювати. Спостереження свідчать, що підлітки лише тоді узалежнюються від комп'ютерних ігор, коли є якась проблема (тобто узалежнення – це наслідок, а причина міститься у серці підлітка). Тому боротьба з комп'ютероманією ефективна лише тоді, коли зусилля направлені не на наслідки, а на причину. Такими причинами для підлітків можуть бути: відсутність любові, підтримки, уваги зі сторони батьків, фізичні й психологічні вади, проблеми з навчанням, конфлікти з однолітками, різні переживання, відсутність впевненості в собі. Якщо підліток цих чи подібних проблем не здатний вирішити, то може втікати у віртуальний мальовничий світ.

Якщо проблема сталася, то потрібно найперше виявити ступінь захоплення підлітка грою. Коли підліток вже не може без комп'ютера обійтися, то без сторонньої допомоги фахівця (психолога чи психотерапевта) подолати цю проблему може йому і не вдатися. Якщо підліток християнин, то допомогти подолати ігрову залежність допоможуть Святі Тайни.

Батькам, коли хочуть, щоб їх дитина подолала свою проблему, варто не лише ховати шнур від комп'ютера, ламати комп'ютер, а постаратися зрозуміти свою дитину, чому вона вибирає цю чи іншу гру (наприклад, із агресивним сюжетом), і виховувати в ній позитивні почуття. Потрібно звернути увагу на зайнятість підлітка, бо якщо він не буде мати цікавого для себе заняття, то буде зацікавлений грою. Батькам слід запропонувати йому цікаві заняття у вільний час. Це може бути заняття спортом, музикою, творчий гурток чи турпохід. Також це проблема соціального спрямування підлітка – чи є у нього друзі, можливо, друзі також ігромани, тоді варто пошукати товариство, де діти не мають таких шкідливих впливів, це можуть бути молодіжні організації при церквах або такі організації як «Скаути», «Пласт». Неабияку роль відіграють відносини у сім'ї і в середовищі однолітків – чи там підлітка поважають, чи з ним рахуються, можливо, підліткові потрібно допомогти розвинути навики спілкування, підвищити його самооцінку, контролювати власні емоції. Всі ці проблеми будуть впливати на можливість підлітка надмірно захоплюватися грою.

Ми не досліджували вплив комп'ютерної гри на підсвідомість підлітка і мало дослідили вплив такої гри на його духовність і соціальність. Загалом увесь вплив комп'ютерної гри на підлітка досліджено в межах обмежених наших можливостей, тому він не є повний та й проблема впливу ще залишається на стадії вивчення.

ІСПОВІДНИК ВІРИ Й УКРАЇНСЬКИЙ ПАТРІОТ ЗАКАРПАТТЯ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Закарпаття, яке називають Срібною Землею, багате не тільки гірськими масивами лісів, долинами, річками, виноградниками і садами, але і працьовитими, добрими, щирими людьми, які бережуть свою духовність. За Христову віру віддали своє життя багато ісповідників. У національному і просвітньому відношенні цей народ не відстав від українців по той бік Карпат.

Багато синів Срібної Землі віддали своє життя за Україну.

У минулому столітті до відродження самобутності закарпатського люду багато спричинились отці Василіяни, яких реформували отці з Галицької Провінції ЧСВВ. У свій час мені довелось співпрацювати з відомим отцем у часи підпілля Павлом Мадяром, ЧСВВ. Отець Павло часто хворів. У нього була видалена одна легеня і він не міг працювати з повною віддачею, хоч цього бажав дуже.

Перебуваючи на лікуванні в селі Довгому в санаторії, отець Павло став душею для всіх, хто тут перебував, але не забував і про своїх парафіян, а також тих, хто перебував під його опікою. І коли я зустрічався з ним під час відвідин, він мене просив:

– Отче, біля села Дралово в горах проживає дві родини, я завжди відвідував їх, найкраще як це припадало на першу п'ятницю. Хотілось би, щоб ви відвідали їх. В одній хаті проживає дві сестри. Вони побожні і завжди говорили мені, що моляться за моє здоров'я. Ви їх посповідайте. Вони приймуть святе Причастя. По можливості відправте молебень або панахиду за померлих і обов'язково щиро поговоріть з ними. Вони дуже уважно слухають слово Боже. Транспорт вам підшукає добрий Михайло в Імстичеві.

– Добре, отче, як тільки це можливо буде, я навіть в цю п'ятницю їх відвідаю, – погодився я. – А тепер розкажіть щось про себе, про своє здоров'я, – просив я щиро отця Павла.

– Моє здоров'я, та й кожного з нас, так як і життя, є Божим даром. І приймаємо його таким, яким воно є. Тільки ми не вміємо дякувати Богові за великий дар життя, а особливо за нашу віру, яку ми як спадщину отримали від своїх батьків. Це велика таємниця, над якою ми так мало задумуємося. А без терпінь життя праведного не буває. Хтось грішить, а хтось терпить. Деколи і самі грішимо. Ось тут, в санаторії, коли розказую Божі правди, то не всі сприймають з розумінням Боже слово. Дуже багато скептиків, – розказував отець Павло, повчаючи мене своїм життєвим досвідом.

Довго ми з ним розмовляли, та час швидко біжить, і мені вже прийшла пора добиратись до Імстичева, щоб відправити ще Службу Божу, на яку два брати Маркіян і Юліан чекали. Ми попрощались з отцем Павлом, і я його велосипедом повернувся до монастиря. На душі від розмови з отцем я відчував радість і велике задоволення. Спускаючись з гір, я незамітно опинився в Імстичеві. Мене зустрів брат Маркіян. Високий на зріст, з поважним виглядом лиця цей монах також багато мені розказав, але коли я сказав, що мені отець Павло доручив відвідати стареньких одиноких жінок біля Драгово, він тут же сказав, дорікаючи отцеві:

– Отець Павло сам спочинку не має, та й ще іншим не дає відпочити. У нього таких бабок ціле Закарпаття. Не раз тільки хтось прийде і скаже, що треба хворого сповідати, і він тут же сідає на біциклі (велосипед) і їде до хворого, навіть не снідає, я вже не кажу про обід. А потім приїжає, хоч би відпочив, пише, пише і так до пізньої ночі. Весь час кажу йому: «Поїжте, відпочиньте». Поки не принесу якесь горнятко кави чи молока і кусок хліба, то й не вечеряв би. Маю гріх, бо сварюся з ним, а я всього-навсього брат. Але нічого не помагає. Отче, я вас прошу, ска-

жіть отцеві Павлові, щоб хоч трохи себе пильнує, бо здоров'я він зовсім не шанує, а всіх людей обслужити неможливо. Може, вас послухає, бо як він помре, то хто буде нам служити. Бо не тільки ми, а все Закарпаття пам'ятає про нього.

Ці зворушливі слова брата для мене були добрим напімненням, яким повинен бути священик, що свічкою згоряє для інших. Запевнивши його, що буду говорити про це з отцем, ми пішли разом до церкви на Вечірню, а відтак я відправив Службу Божу.

На другий день я поїхав до двох сестер, що проживали в горах недалеко села Драгово. Вони про мій приїзд нічого не знали, хоч надіялись, що їх відвідає отець Павло. Хата їхня знаходилась край села, так що віднайти їх було не важко. Біля хати був невеликий город, на якому працювала жінка, якої я спитав, привітавшись «Слава Ісусу Христу!»:

– Тут живуть сестри Федуничі?

– Так, це ж я, Анічка, а в хаті Марія. То ви, може, від отця Павла, як його здоров'я? – тут же запитала вона про свого духовного наставника.

Коли я про отця Павла вже розказав, вона знову сказала:

– Ми постійно молимося за нього – свого пастиря, видно, що Бог так бажає, що він терпить за нас грішних… Заходьте, заходьте до нашої хижі, – просила гречно Анічка.

Коли я увійшов до хати, то побачив, як за столом сиділа згорблена жінка, яка, перебираючи зернятка вервиці, усердно молилася. На столі лежала розкрита з пожовклими листками книга Псалтиря.

– Отче, посповідайте спочатку мою сестру, вона нічого не бачить, а потім я буду сповідатись. Сам Бог послав вас до нас. Ми так давно чекаємо отця Павла. Переживали за нього, а він дійсно хворіє, – говорила з тривогою Анічка, запалюючи свічку на столі, дякуючи Богові за великий дар Пресвятої Євхаристії.

– Вже церкви наші відкриваються, а ми, як і раніше, сидимо вдома. Марічка не бачить і дуже хвора, то мушу бути біля неї, а так би хотілось йти до Боронява на відпуст, а ніяк не можу. Може, це і гріх? – запитала Анічка.

– Ісус про вас тим більше пам'ятає. Він з вами переносить всі терпіння. Молитва і терпіння – це і є Голгофа тут, у вашій хаті. Жертвуйте, найперше, свої терпіння за душі померлих і за навернення грішників, а я ще вам уділю св. Тайну Оливопомазання, – відповів я, подивляючись їхньою побожністю.

А після Оливопомазання Анічка подякувала Богові й священикові і знову просила:

– У нас отець Павло завжди відправляв Службу Божу, а навіть як не було Служби Божої, то правив панахиду. Ми дуже просимо відправити панахиду за нашого легіня – братика Іванка. Він так безславно загинув недалеко Хуста ще в тридцять дев'ятому році.

Я відправив панахиду і ми ще відмовили вервицю. Попрощавшись з милими жінками-сестрами, поїхав до Імстичівського монастиря. По дорозі я роздумував про загибель легіня Іванка. Він мав би загинути під час бою під Хустом.

Через два тижні повернувся до монастиря отець Павло. Я йому розказав про жінок, яких я їздив сповідати, і заодно запитав про їхнього брата Іванка, за якого я відправляв панахиду.

Отець Павло задумався, мовчав деякий час, а потім спокійно, з болем у серці, промовив:

– Це наша історія, хоча невтішна, яка весь час замовчувалась. Ви бачили у цих жінок на столі Псалтир. Вони кожного дня читають псалми за померлих і в тому числі за свого брата, який славно загинув, будучи січовиком Карпатської України. Саме із-за таких людей, як оцей був Іванко і ці дві його сестри, ми маємо сьогодні Україну. Я це все пережив, будучи гімназистом у Хусті, але про це розкажу іншим часом, а зараз йдемо відмовляти Вечірню.

На другий день була чудова погода. Бог дарував нам один прекрасний день золотої осені. Після сніданку до мене підійшов отець Павло, запрошуючи:

– Сьогодні зробимо невелику прогулянку в гори і заодно відмовимо вервицю. Це буде віднова нашого духу.

У такий спосіб мені було приємно спілкуватись з отцем Павлом, і я із задоволенням піднімався на гору, що за Імстичевом. Ми піднімались пагорбами, радіючи осіннім сонцем і дивлячись на закарпатські долини, і не могли не відчути душевного піднесення. Як же не дякувати Богові за великий дар благословенної землі. Отець Павло тримав у руці вервицю, але ми не молились, бо він задихався і через декілька кроків ходи відпочивали. І тільки, коли вже вийшли на гору, віддихавшись, відмовили вервичку.

– Для мене гори – це щось особливе, відчуваю в такому стані всемогутність нашого Творця, а також гору Голгофу, на якій був розіп'ятий наш Спаситель Ісус Христос. Заради любові до людей Бог Отець віддає Свого Сина на жертву. Ось подув гірського теплого вітру надихає ту любов до життя, на яке, крім Бога, ніхто не має права, – говорить отець Павло з

За рідну землю виступила горстка вояків Карпатської Січі.

натхненням подяки Богові за дар життя. Після деякої науки він почав говорити:

– У березні цього року виповнилось п'ятдесят п'ять років, як на Красному Полі зав'язався бій січовиків з мадярськими військами, яких підтримувала фашистка Німеччина. Майже стотисячна армія угорців махнула на Закарпаття, маючи на озброєнні артилерію і танки. Проти них за рідну землю виступила горстка вояків Карпатської Січі. Це були, частково, ополченці з чехословацького війська, а також свідома молодь і студенти Закарпаття і Галичини. Капеланами Карпатської Січі були о. Христофор Миськів, ЧСВВ і о. Севастіян Сабол, ЧСВВ, наш великий василіянський поет і письменник. Добровольців Карпатської Січі всього було не більше п'яти тисяч. Січовики відчайдушно захищали свою землю, та сили були не рівні. Більше двох тисяч загинуло у бою і багато їх піддались, не маючи відповідної зброї і набоїв для оборони. Он там їх оточили і пов'язали, – отець Павло показав рукою ті місця історичних подій визвольних змагань Закарпаття і продовжував розповідати:

– Поранених тут же розстрілювали і добивали. Дуже жорстоко знущались з полонених січовиків. Їх били, мучили і також багатьох безпідставно розстріляли. Серед них, мабуть, був Іванко, брат отих сестричок, що ви їздили сповідати. Це були справжні герої, які своїми грудьми захищали свою землю на самому початку Другої світової війни. Отець Севастіян Сабол кому тільки міг уділяв останню святу Тайну Сповіді. Галичан полонених гнали мадяри пішки до перевалу, пов'язаних колючим дротом, з руками за спиною. Це була неймовірна мука. За що? За що їх розстріляли польські прикордонники? Чи перемогли одні й другі? Відповіді немає… Бо немає у світі нічого жахливішого, коли людина відкидає Божу заповідь «Не вбивай». Звичайно, всі ми повинні вибачитися одні перед другими, але люди повинні знати всю правду, щоб більше це не повторилось. Бо всі ми є діти одного Бога, і справедливий мир може бути тільки в Бозі. «Нащо ти, мати, мене породила!» – кричали у відчаї пов'язані колючим дротом гнані вояки на перевал, а інші розстріляні падали у сиру землю з останнім вигуком: «Слава Україні!» он там, по тій стороні. Ось так був розстріляний Іванко. Ми не знаємо розположення його душі перед смертю, що він думав і що казав, але знаємо, що за свій рідний край він віддав своє життя, тому я з великою честю завжди відправляю похоронні богослужіння за наших героїв. До речі, пізніше виявилось, що виконавцями цих злочинів були не мадяри, а мадярони – наші перевертні, які хотіли вислужитись перед чужими. Немає нічого страшнішого, коли людина вбиває також ні в чому невинну людину. Цього ми не повинні забути і постійно повинні молитися за мир не тільки у світі, але і у всіх людських душах. Учасник цих подій і капелан Карпатської Січі о. Севастіян Сабол, ЧСВВ у своєму вірші «Спомин» пізніше написав:

Ревли гармати, гори заревли,
Мов львиця зранена – земля зривалась…
Кров потекла, могили поросли,
Коли орда столицю здобувала.
І від тоді, як вітер загуде
І панахиду править у Карпатах,
Хтось схлипує й питає, де ж ви, де,
Ой, лицарі абсурду, соколята?
Минулося, та не забулось! Хуст
Остався спомином живим понині:
Розстріляний стрілець, а з його уст
Останній покрик: «Слава Україні!».

– Ці події і я не можу забути, – продовжував отець Павло, – бо все це мені прийшлось пережити. Мабуть, саме вони мене надихали вступити до отців Василіян, щоб служити своєму закарпатському вистражданому народові. Я щасливий, що в такий спосіб щось можу робити доброго для свого краю, і Бог в цьому мені допомагає. Прийде час, коли ці події будуть описувати, досліджувати як живу сторінку нашої історії. Будучи на новіціяті в Мукачівському монастирі на Чернечій горі, ми постійно молились за загиблих січовиків.

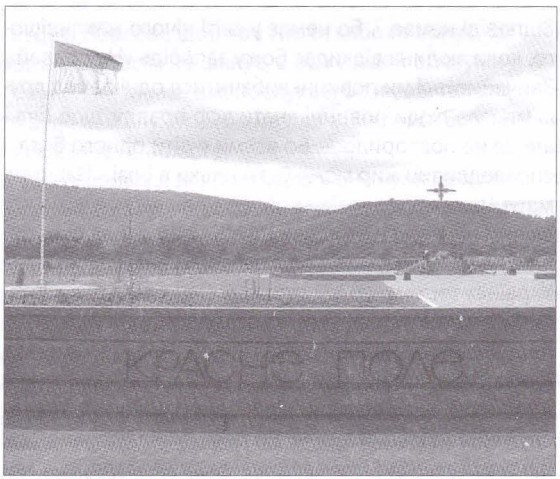

Меморіал «Красне поле» біля м. Хуст.

Коли ми сходили вниз, отець Павло розказував про великого подвижника, просвітителя і національного борця, а передусім – духовного провідника Закарпаття о. Августина Волошина, який проголосив незалежну Карпатську Україну.

– Хоча Карпатська Україна проіснувала два дні, але це було світло чи, скоріше, промінь, який пробив темряву тодішньої політичної ситуації боротьби добра зі злом. Його погасили, але цей промінь горів у серцях не тільки закарпатців, але й усієї України. Ці дві жінки – сестри, які постійно моляться за свого брата Іванка, є виявом відданості любові до України, за яку він віддав життя. Адже його смерть є перемогою над ворогом. Не було б таких героїв, ми б сьогодні не мали власної держави. На жаль, ми також мало шануємо своїх героїв. Навіть такі ісповідники і мученики, як Владика Теодор Ромжа, отці Петро Орос, Йосиф Заведяк, до сьогодні є невідомі для багатьох людей Закарпаття. Ворог людства диявол не хоче допустити, щоб запанувала справедливість, адже ж він, як батько брехні, завжди викликає помсту. Христос, Який переміг смерть, приголомшивши Своїм воскресінням диявола, завжди напоминає нас прощати провини винуватцям нашим. У могилах лежать тіла переможених і переможців. Їхні душі взивають, щоб тут, на землі, ми берегли мир задля справедливості Божої. Саме і тому Бог дарував нам державу, наші сусіди живуть поруч з нами і з ними наші стосунки ми повинні будувати згідно з християнськими засадами. Суд над нашими винуватцями поручімо Божому Милосердю. І тільки тоді ми зможемо будувати справедливе суспільство, коли ми примиримось з Богом і між собою, адже ж Марія, як Цариця Миру в Меджугор'ї, взиває до цього: «Мир, Мир, Мир!» – закінчував нашу розмову ісповідник віри отець Павло.

Коли ми йшли, в очі нам світило ясне сонце. Синє небо, пожовкле листя дерев, тихенький вітерець надихав нас на роздуми над подіями недавнього минулого привітного Закарпаття.

Дорогий брате, сестро, згадай у своїх молитвах у листопадові дні і тих, які сімдесят років тому віддали своє життя за Карпатську Україну. Вони гідні великої пошани і молитви, бо «більшої любові ніхто не має,

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Через часопис «Місіонар» хочу скласти подяку нашому Богу в Пресвятій Трійці, Пречистій Діві Марії, святому Шарбелю, усім святим за велику ласку. Також хочу подякувати молитовній сторожі, котра молилася за одужання мого сина, і всім тим людям, які долучилися до молитви. Сталося чудо, мій син ходить.

Софія,
м. Дрогобич

Дуже прошу на сторінках Вашого журналу висловити подяку: Пресвятому Серцю Ісуса, Непорочному Серцю Марії, св. Йосифові, св. Терезі, св. Антонію, св. Юді-Тадею, св. Бенедикту – за постійну допомогу, підтримку і пораду у важких життєвих ситуаціях! Закликаю всіх людей завжди звертатися до Них і отримувати надзвичайні ласки, допомогу у всіх потребах і спокій душі.

Ганна Уніят,
м. Львів

Дуже вдячні Господу Богу, Чудотворній іконі Гошівської Діви Марії, апостолу Юді-Тадею і всім святим за вислухані молитви і ще вдячні отцю Іванові Шмадило,ЧСВВ з Гошівського монастиря, отцю Василю з Перегінська, отцю Пантелеймону, ЧСВВ з Крехова за їхні молитви і всім людям, котрі допомагали нам у біді, і я кажу всім людям, котрі мають всякі біди моліться і їдьте до Гошева, до Чудотворної ікони, Вона всім допоможе.

Анна Шиян з родиною
с. Гошів,
Долинський р-н,
Івано-Франківська обл.

Дорога редакціє часопису «Місіонар»!

Миряни греко-католицької громади інформують Вас про те, що 25 жовтня 2009 року в церкві Святої Параскевії села Мерещів Перемишлянського району Львівської області було відзначено 100-річний ювілей храму, який збудували предки села у 1909 році.

За часів радянської системи церква була закрита, тому жителям села доводилося ходити понад 5 км на Службу Божу, щороку таємно виставляли Плащаницю у Страсні дні. На початку 90-х років 20 ст. церква почала діяти, але почалося захоплення з боку православних християн. Ця боротьба за правдиву віру тривала шість років і закінчилася почерговим відправленням Богослужінь греко-католиками і православними. Зараз у церкві панує мир і злагода. Церква перебуває під опікою душпастиря Михайла Цікала, який несе світло Євангелія серед християн.

Нехай християни усього світу радіють і веселяться разом з нами з нагоди такого великого свята нашої церкви.

Хай Господь дає Вам наснаги до праці, любові до ближнього, здоров'я, благополуччя, радості життя, творчих злетів на благо нашої України і нашої Вселенської Церкви.

О. Малюта та М. Роса

На сторінках Вашого часопису хочу висловити щиру подяку Богу, Пречистій Діві Марії, св. Йосифові, св. Юді-Тадею, св. Антонію Падевському, св. о.Піо, св. о. Шарбелеві, бл. священомученику Миколаю Чарнецькому, бл. о. Миколі Конраду та всім святим за неустанну опіку і чудесну допомогу в усіх життєвих ситуаціях моїй сім'ї і всій родині та людям за кого молимося, а також за щасливі пологи моєї внучки Ірини.

Володимира,
м. Золочів

Дорогий «Місіонаре»,

через ваш часопис хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Матері Божій, апостолу Юді Тадею. Я вірю, що цей заступник вимолив у Господа Бога, Ісуса Христа і Матері Божої допомогу у виграші судової тяганини, яка тривала вже більше п'ятнадцяти років. Дуже дякую всім святим за вислухані молитви і отриману ласку. Постановляю ніколи не забувати про великого чудотворця і заступника у важкій годині – св. апостола Юду Тадея. Щиро вірю, що він допомагає усім, хто звертається до нього із проханнями і вірою.

Оксана Мазепа,
м. Буськ Львівської обл.

КРОСВОРД «ІСТОРИЧНІ ДАТИ»

(У клітинках потрібно поставити рік)

Підготувала Леся ШТИКАЛО

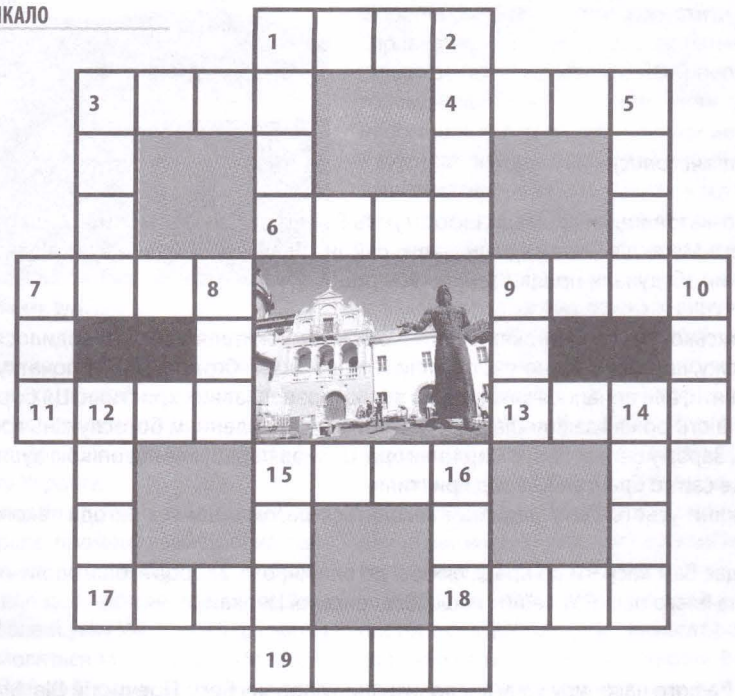

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 1. Рік заснування Духовної семінарії в Перемишлі Владикою Йосафатом Коциловським. 3. Урочисте освячення Софії Київської. 4. Перша згадка про церкву святого Онуфрія у м. Львові. 6. В якому році Указом Президента України було встановлено день української писемності та мови? 7. Рік видання книжки «Сильветки василіянських трудівників» отця Василя Зінька, ЧСВВ (видавництво «Місіонер» м. Львів). 9. В якому році Володимир Мономах став Великим князем Київським? 11. Коли помер король Данило Галицький? 13 Початок Понтифікату Папи Венедикта XV. 15. В якому році Папа Іван Павло II призначив Кардинала Йосифа Рацінгера Префектом Конгрегації віровчення, Головою Папської біблійної комісії і Папської Міжнародної богословської комісії. 17. Рік видання автобіографічної книги Святішого Отця Івана Павла II «Вставайте, ходімо!» видавництва «Місіонер» м. Львова. 18. Коли Святий Йосафат став єпископом Полоцьким? 19. В якому році Тарас Шевченко присвятив поему «Катерина» Жуковському Василю Андрійовичу, як дар за викуп поета з кріпацтва.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Приїзд у Львів на постійне місце перебування Блаженнішого Кир Мирослава Івана Кардинала Любачівського. 2. Один із переможених походів Володимира Мономаха проти половців. 3. Рік відкриття церкви святого Андрія, ЧСВВ у Львові. 5. Рік видання книжки о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Римські сонети», де прославлені Святий Йосафат у вірші «Літургія на гробі Йосафата» та блаженна Йосафата у вірші «Лист праведній Йосафаті Гордашевській, СНДМ» видавництва «Місіонер» м. Львова. 7. Коли народився святий Іларіон? 8. Рік народження святого Йоанікія. 9. Один із перших років понтифікату святого Папи Пія I. 10. Рік народження святого Івана Золотоустого в Антіохії. 12. Рік освячення Василіянського храму у Києві. 14. Рік написання Пастирського послання Митрополита Андрея Шептицького «Зближаються часи» про важливість праці для церковної єдності. 15. Рік заснування Львівського університету, якому у 1940 р. присвоєно ім'я Івана Франка. 16. 1 листопада ... – проголошена вільна Західно-Українська Народна Республіка (ЗУНР).

Відповіді на кросворд «АРХІТЕКТУРНИЙ», опублікований у числі за жовтень 2009 року:

По горизонталі: 2.Дах. 5.Дар. 6.Фон. 8.Катедра. 10.Брус. 11.Арка. 12.Стіна. 14.Нава. 15.Толь. 20.Глина. 21.Ант. 22.Шамот. 25.Фреска. 26.Проект. 28.Корнякт.
По вертикалі: 1.Растреллі. 3.Каркас. 4.Пошана. 7.Барбон. 9.Цоколь. 12.Скарб. 13.Аттик. 16.Альфа. 17.Ангел. 18.Макет. 19.Гонта. 23.Скло. 24.Грек. 27.Ян.

МІСІОНАРЧИК

Підготувала Наталія ЛЕХ

ДВІ СЛОВІ

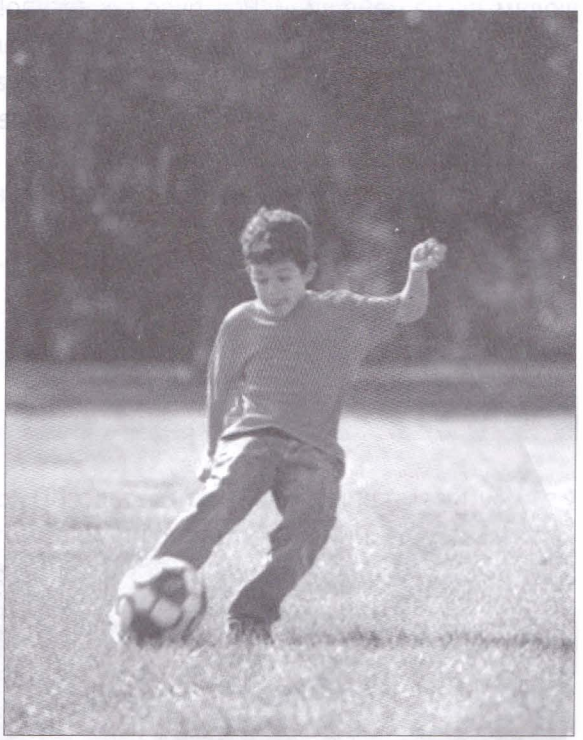

Слава Ісусу Христу!

Любі мої, пропоную роздумати над темою, яка може видатись дивною і не вартою уваги. Але це не означає, що вона не має на нас прямого впливу. Це наші емоції або те, що псує нам настрій.

Для початку уявімо останню з неприємних ситуацій, яка з нами трапилася. Думаю, це зробити легко. Але тим щасливчикам, що не можуть такої пригадати, допоможу. До прикладу, ви планували вдягнути нову спідницю, прокинулись, а надворі сніг. Або інша ситуація. Ви запланували зіграти з друзями у футбол. Наготували нові «адідаси» чи «рібоки», чи інші спортивні капці. Довели до ладу спортивну форму. Прийшли на стадіон, а там виявилося, що він придатний хіба для тренувань з плавання. Чи ще банальніша ситуація, у яку недавно я сама потрапила. Йшла тихо-мирно, нікого не рухала, по пішохідній доріжці, а тут де не взялась новенька автівка і виляла на мене весь вміст львівської калабані. Після такого, звичайно, мало хто б сказав, що в нього вдалий день. Ці приклади можна продовжити. Адже за день можемо потрапити у декілька неприємних історій. Проте зараз не про сумне, а про те, як ми на них реагуємо.

Хтось із вас міг подумати: «Ото дає! Як реагуємо? Звичайно, сердимось, вживаємо певних слів або кажемо хто що про це думає». Але, запитаю я, чи так повинен поводитись христи-

янин? Очевидно, що не зовсім так. Християни мають право на емоції та невдоволення, але також вони мають надію, яку їм подарував Христос. Тому нам потрібно добре подумати, а що ми можемо змінити, якщо вже вклеїлись у якусь халепу?

По-перше, потрібно усвідомити, що те, що трапилось – це вже історія, яку не можемо змінити (а мені так хотілося б повернути цю калабаню на її місце!).

По-друге, потрібно зловити себе на думці, що наше ставлення залежить тільки від нас (ну, йшла я, як справжня замазура – і що?).

По-третє, доконечно у всьому знаходити позитивні сторони. Такі завжди є, але вони можуть від нас ховатись (а курточку довелося мені випрати – тепер вона така чистенька; та й людям, які на мене дивилися, було так весело!).

По-четверте, запитаймо себе, а що такого сталося: це хіба докорінно змінило моє життя? Чи варто воно моїх нервів та сил? (моє не змінило, але калабані змінило докорінно – бідненька).

По-п'яте, це основне – Ісус був з нами і перебуває з нами, то чи можемо ми відступитись від Нього своєю злістю та поганим настроєм, який не дає ефективно працювати на Божій ниві? (сподіваюся, Ісусик йшов з іншого боку і на Нього те болото не потрапило. А то і Йому довелося би прати одяг, а в Нього і так багато клопоту).

І наприкінець. Усміхніться. Друзі, проблем і неприємностей у житті багато. А життя-то одне – не витрачайте його марно. Адже Бог потребує співпраці, а не гніву та образ. І, як сказав один розумний дядько, усміхнись життю і воно усміхатиметься тобі. Гарного всім настрою! :)

Спробуй проаналізувати якусь халепу, яка з тобою трапилась за тими пунктами, які я запропонувала (можеш додати своїх). Також напиши, як ти відреагував тоді і як би вирішив проблему тепер. Надішли нам і знайдеш таких же веселих «невдах» – посміємось разом! Чекаю розповідей!

У ЗАБОРОНЕНІ ЧАСИ ВЕСІЛЬ І ЗАБАВ НЕ СПРАВЛЯТИ

Пригадую, любі мої, що донедавна ми розважали над церковними заповідями. Нам довелося зробити невеличку перерву, але повернімося до них. Я розумію, що декому з вас було б цікавіше прочитати про свята чи якісь історії з життя святих. Але ми вирішили, що починати потрібно з головного – з основ нашої віри. Це згодом допоможе краще розуміти певні речі, пов'язані з життям Церкви, зі святами та подіями, які стали історією.

Отож, роздумаймо над тим, що це таке ті заборонені часи і чому ми повинні уникати гучних забав та весіль. Заборонені часи… Які в кого виникають асоціації? Щось темне та неприємне, щось, що спонукає до запитань і не обов'язково дає відповіді, щось, що не залежить від нас. Більшість також відразу може визначити, що заборонені часи – це піст. Погодьтесь, що щось темне та неприємне у ньому є, бо цей час вимагає від нас певних утримань; він оповитий таємницею та очікуваннями; вимагає від нас жертв та поступок. А все це дається людині не просто та не зовсім приємно. Також заборонений час задає різні питання: від – хто його встановив до – а що буде потім? Піст дає змогу зупинитись, задуматись над тим, а що насправді хоче від нас Бог і що хочемо від себе ми самі? Чи наші плани зі Всевишнім збігаються чи ні? А відтак: а що робити далі? Як виявляється, відповіді приходять не відразу, а наслідки цих відповідей виявляються ще пізніше.

Тут наведу один приклад, який може трохи і запростий для такої важливої теми, але він допоможе нам зрозуміти, про що ми говоримо. Уявіть собі ситуацію, коли до стоматолога приходять дві дівчинки. Обоє його бояться і навіть не знають, чому бояться. Можливо, тому, що почули від подруг про те, що стоматологів обов'язково потрібно боятися. А, може, це страх перед невідомим. Для обох – це профілактичний огляд.

Коли зайшла одна, їй лікар сказав, що в неї зубки здорові. Але щоб вони такими були і надалі, потрібно їх чистити зранку і ввечері, уникати перепаду температур під час їжі, не їсти солодкого і так далі. Вона послухала і пішла.

Зайшла інша дівчинка. Зубки в неї не були такими здоровими, як у попередньої, але і серйозного нічого не було. Рекомендації лікаря були такими ж. Вона теж послухала і пішла.

Минув час. Обоє знов прийшли до лікаря. Одна виконувала всі настанови та поради – була здорова. Інша не змогла відмовитись від улюблених цукерок і її проблеми збільшились. Тоді лікареві при лікуванні довелось завдати дитині болю, щоб виправити ті всі «ні», які вона казала його порадам. Він завдавав їй болю не тому, що йому так хотілось, а тому, що це було корисно для неї. Адже якби він не втрутився, хвороба могла б прогресувати і невдовзі довелося б видалити зуб.

Піст умовно можемо назвати візитом до Лікаря. А час між візитами – життя відповідно чи не відповідно до Його Законів. Тут доконечно усвідомити, що всі утримання та жертви, які Він нам рекомендує – це для нас же самих. Якщо взяти контекст цієї заповіді, то побачимо, що Бог просить нас утриматись від шуму та веселощів, щоб ми змогли виправити помилки і тоді вповні насолоджуватися святом. Тоді нам нічого не заважатиме побачити красу і велич Божу. Адже якщо зауважили, то після посту завжди настає час веселий та радісний. Як кажуть галичани, настає празник.

Але через нашу нестриманість та надмірне бажання розваг можемо не запросити на празник головного Гостя нашого життя – Бога. Можемо не приготувати для Нього належної гостини чи не зарезервувати для Нього столика.

Чи повним тоді буде наше свято?

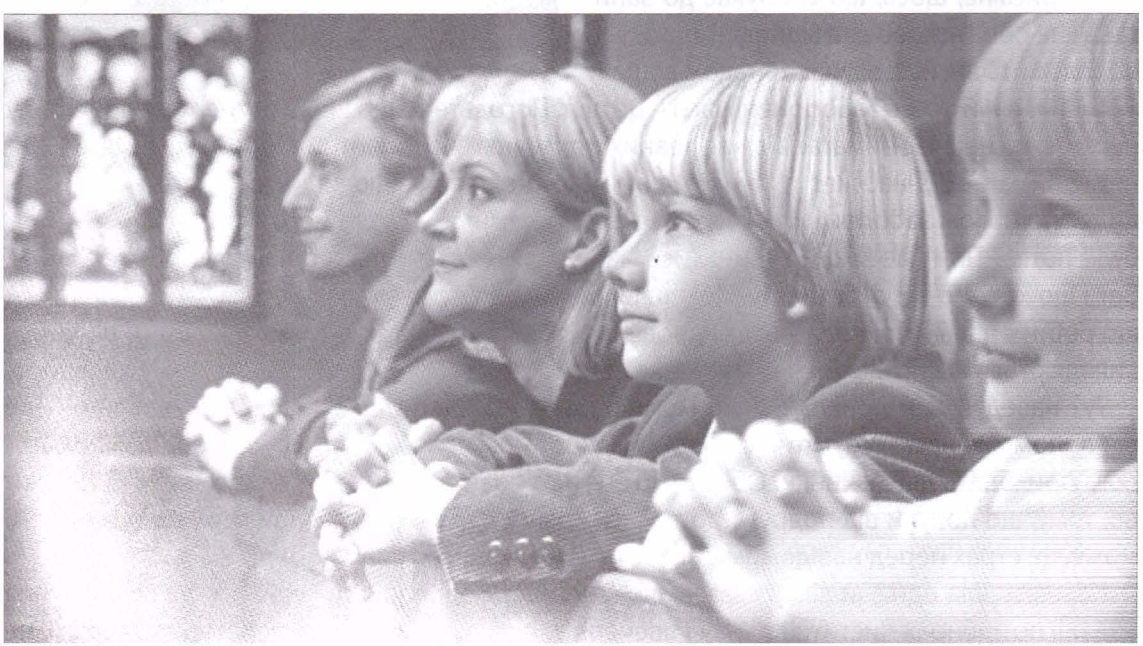

ЖИТТЄДАЙНИЙ МЕЧ

На околиці одного міста ріс великий мальовничий сад. Вже ніхто не пам'ятав, хто і коли посадив на березі маленького озерця перші тендітні яблуньки – тепер вони стояли вже старезні та розлогі. Навколо них кожен рік люди садили нові дерева, розділяючи сад впорядкованими алеями, прикрашаючи його клумбами й альтанками. А на озері жили білі лебеді, які навіть узимку не залишали цього затишного куточка.

Люди любили свій сад і дбайливо доглядали його. І всі мешканці міста – маленькі діти та старесенькі бабусі, хлопчаки-підлітки й закохані пари, поважні сивочолі дідусі та молоденькі мами з немовлятами в різнокольорових візочках – вишукували собі в саду улюблений куточок, кожному знаходилося затишне місце й цікава розвага. Особливо гарно було тут навесні, коли сад розцвітав – і дерева, і пташки, і люди раділи цьому цвітінню…

Але якось однієї весняної ночі до саду прилетів холодний Чорний Вітер. Він безжально смикав дерева за віти, нашіптував квітам страшні сни, руйнував пташині гнізда, смикав кущики за кіски, намагаючись вирвати їх із землі. Та найбільше лютував лихий вітрище над тендітним цвітінням дерев. Білі пелюсточки жалібно зойкали, відриваючись від материнських гілочок, і холодною сумною завірюхою летіли по саду…

На ранок Чорний Вітер ущух. Зійшло сонечко, розсипаючи довкруж теплі радісні промінці. Але не було в саду спокою: пташки голосили над понівеченими гніздами, дерева пригнічено схилили віти до землі, кущики плакали, а квіти боялися підійняти голівки й розплющити свої оченята.

У цей ранковий час на стежку вибіг син садівника.

Малий любив приходити сюди вранці й вітатися з усіма мешканцями саду. Хлопчик радо допомагав батькові в усякій роботі: саджав квіти, поливав, полов бур'яни, доглядав за маленькими деревцятами. А за роботою юний садівничок часто молився, бо так призвичаїв його тато – не ставати до праці без Божої допомоги. Малий казав: «Господи, благослови наш сад! Благослови, будь ласка, кожну квітку й кожне дерево у ньому, щоб він був схожий

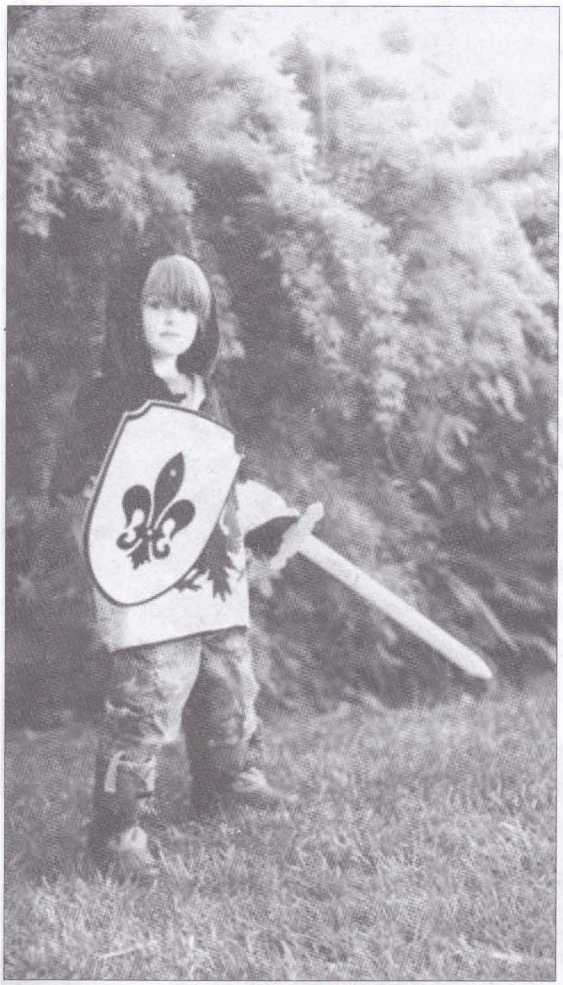

на Твій Райський Сад. Прошу, благослови людей, які приходять сюди, щоб вони були люблячі та щирі, радісні та чуйні. А ще збережи наш сад від усіх лиходіїв, аби ніхто не нівечив цієї краси…».

І була в хлопчика одна мрія, про яку не знав ніхто на світі, навіть тато… То була дуже таємна мрія. Тільки Бог у небі та ще дерева й квіти, що росли в саду, чули про заповітне бажання малого – стати лицарем. Але вже давно відійшли в минуле часи славних королів, хоробрих лицарів, доблесних подвигів. Нині ж – хіба тільки в казках прочитаєш, як якийсь богатир перемагає злого дракона, а мечі й обладунки можна побачити лише в музеї.

…Хлопчина спершу аж завмер від жаху, побачивши сплюндрований сад, але враз оговтався: «Слід мерщій ставати до праці, аби врятувати моїх друзів!». І заходився підіймати з землі понівечені гнізда й ладнати їх на деревах, але вони знов падали додолу, а стривожені пташки ще надривніше кричали й у відчаї били хлопчика в обличчя крильми. Він ставив підпірки під опущені гілки дерев, лікував-перев'язував зламані віти, лагідно гладив стовбури, але дерева сумували за своїми дітьми-квіточками і, здавалося, ніхто не міг зарадити їхньому горю. Маленький садівник почав було рятувати розшарпані кущики, але вони лиш обсипали хлопчика холодною росою, наче колючими краплями сліз. Він ніжно цілував схилені голівоньки квітів, намагаючись розказати їм, що страшна ніч уже минула, але вони не вірили й безсило схилялися до землі…

Хлопчик відчув себе крихітним і безпомічним перед такою бідою: його любий сад був у відчаї та не хотів більше жити… Довкола буяла весна – а сад умирав! І малий садівник став гукати на допомогу.

І кликав він так голосно, що відчинилося Небо й до саду злинув Ангел – дужий крилатий велетень у лицарських обладунках. Він спокійно усміхався, тримаючи в руці вогнистий меч. Малий садівник був такий зажурений, що ані трохи не злякався небесного воїна.

– Подивися, що накоїв Чорний Вітер! – промовив хлопчик, утираючи сльози. – Наш сад гине! І я не знаю, що робити… Ти можеш зарадити цьому?

– Сад помирає, але надія ще є. Проте тільки ти можеш урятувати його, – відповів Ангел.

– Я? Але як? – здивувався малий. – Цілий ранок я намагався допомогти, проте нічого з того не вийшло…

– Господь бачить твоє серце, – сказав Ангел, – і Він послав мене на допомогу. Ось зброя Божого воїна!

– Зброя Божого воїна?

– Це життєдайний меч Божого Слова, – й Ангел показав на свій вогнистий меч. – Він може подолати всяке зло, навіть смерть. Проте, щоб цей меч міг діяти, ти повинен спочатку покласти його у своє серце… Чи ти готовий?

Маленький садівник розгублено мовчав. Він дуже любив цей розкішний сад, славну окрасу їхнього міста – від малесенької травиночки до старезного дерева, від дрібненької незабудки до величавих магнолій, від маленьких обплетених виноградом альтанок до височенного неба над озерцем… Хлопчик виріс у ньому. Але чи готовий він віддати своє життя заради їхнього порятунку?

А сад гинув і не було часу на довгі роздуми. Хлопчикові згадалися слова, які колись сказав йому тато, розповідаючи про Бога: «Хто положить життя своє за друзів своїх – не загине!». І малий зважився. Він вихопив осяйного вогнистого меча з Ангелової руки й притулив його до грудей.

І пронизав меч його душу страшним болем, і досягнув серця, розділяючи думки та наміри, важливе й неважливе, вічне і смертне. В першу мить малому садівнику здалося, що він помер, що його вже немає. Але враз він зрозумів, що нема більше безсилого розгубленого хлопчика, бо тепер є могутній воїн, Божий Лицар, сповнений небесної сили, перед якою не встоїть ніяке зло.

Він побачив, що лютий Чорний Вітер лишив по собі Темну Імлу, яка невидимо захопила сад у свої лихі тенета. Від неї віяло страшним холодом відчаю, смутку та смерті. Чорний Вітер не тільки трощив дерева та кущі, не лише ламав гнізда пташок і зривав квіти – він крав красу та радість. І нині Темна Імла витягувала останні краплини життя з усіх мешканців саду… Бо де немає віри та надії, немає й життя.

І малий садівник, а тепер хоробрий Божий Лицар, рішуче рушив у бій із Чорною Імлою. Він міцно стискав у руці вогнистий меч, направляючи світлоносний промінь на ворога. Страшна Імла люто сичала, корчилася під спалахами світла, але її ставало все менше та менше. І дуже скоро вона зовсім зникла. Життєдайна Божа сила знову наповнила сад. Це була перемога!

– Послухайте! – звернувся Ангел до мешканців саду. – Не треба більше голосити, сумувати, плакати та боятися! Ви не самі у цьому світі, не беззахисні й не покинуті! Є Бог, Який покликав вас до життя. Він – Творець всього видимого і невидимого, Його сила безмежна, а любов без краю. Він піклується про вас і оберігає від усього злого! Тож прославмо Його – і нехай станеться диво!

І поки говорив Ангел, заспівали пташки – кожна пташка по-своєму, але це була одна пісня радості й любові. Дерева підняли свої віти вгору, ніби руки, зашуміли, загомоніли, величаючи Бога. Кущики засміялись до неба смарагдовими листочками та росинками-намистинками. Квіти довірливо розкрили оченята і прославили Творця барвистим цвітом і ніжними пахощами.

А хлопчик? Він знову став просто маленьким садівником, але в його серці залишився жити могутній воїн, Божий Лицар, готовий завжди прийти на допомогу.

Хлопчина дивився навкруги й захоплено плескав у долоньки – у його саду знову буяла весна, а відчаю та зневірі тут місця більше не було. Сьогодні малий пізнав силу Божої любові. А ще здійснилася його мрія – він побачив, що справжні лицарі живуть не лише в казках, вони потрібні й нині.

І прилинув із Раю небесний Лагідний Вітер. Він закружляв у чарівному танці зі сніжно-білими пелюстками, які нещадно обтрусив уночі лихий Чорний Вітер – і весняний сад огорнула Божа Слава. І він став ще прекрасніший, ніж був раніше.

ФОРУМ

Привіт, Іринко Паляниця! Давно не отримувала від тебе вісточок, тому дуже хочу знати, як у тебе справи та як поживають твої сестрички? Також невідома мені причина твоєї мовчанки. Дуже надіюсь на те, що ти на нас не ображаєшся. Пам'ятаєш, коли ми говорили про дружбу, то казали, що справжні друзі вміють три речі: просити вибачення, прощати і залишатися друзями. Тому хочу зробити перший крок і попросити у тебе вибачення (якщо чимось образила). Дуже сподіваюсь на те, що ти зробиш наступний крок: надішлеш свою світлину і напишеш мені та нашим читачам, що у тебе трапилося цікавенького.

Божого тобі благословення!

З повагою Наталя :).

КРОСВОРД «ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ»

Підготувала Соломія КОРНИЧ

к	а	п	і	т	у	л	ю	в	а	т	и

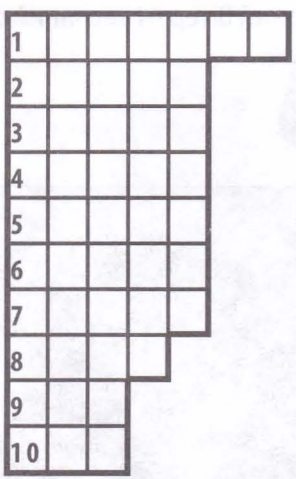

Щоб відгадати наш кросворд, потрібно: 1) уважно прочитати запитання; 2) скористатися словом-підказкою. Слово-підказка – з його букв складаються усі інші слова (інших букв не використано). Також можете дописати інші варіанти слів, які вам вдасться скласти. 3) вписати відповіді у клітиночки; 4) усю вашу працю надіслати нам – цей пункт обов'язковий!

1. Збори ченців.
2. З латинської це голова.
3. Його має дворянин чи володар держави (князь, граф, барон – одним словом).
4. Велика хижа морська риба; про талановитого журналіста кажуть, що він … пера.
5. Багатолапий домашній улюбленець, з яким "борються" всі ґаздині.
6. Те ж, що й стукіт (до прикладу, … копит).
7. Залізна птаха, яка пронизує небо, не використовуючи крил.
8. Вона буває лікарська, але є й солодка.
9. У його череві мандрував Йов.
10. До цього чоловіка написав послання апостол Павло.

РІЗДВЯНА СЛУЖБА ІЗ СВЯТІШИМ ОТЦЕМ ВЕНЕДИКТОМ XVI

18 грудня – 29 грудня 2009 р. Б.

18.12 Виїзд зі Львова. Перетин українського – польського кордону.

19.12 Приїзд до Відня. Поселення в готель. Вільний час. Нічліг.

20.12 Відень. Служба Божа в українській церкві св. Варвари. В українській церкві знаходяться мощі св. Катерини.

20.12 Оглядово-пішохідна екскурсія «Імператорський Відень з Шелбруном». Вільний час.

20.12 Виїзд до Венеції. Нічна мандрівка до Венеції.

21.12 Прибуття до Венеції. Поселення в готель. Вільний час. Нічліг.

22.12 Екскурсія містом. Площа св. Марка – серце Венеції. Служба Божа в соборі св. Марка.

22.12 Виїзд до Рима. Нічна мандрівка Римом.

23.12 Рим. Поселення в готель. Служба Божа в базиліці св. Павла.
Екскурсія в Колізеї. Базиліка Марії Маджоре. Служба Божа з владикою Іринеєм Біликом, ЧСВВ.

24.12 Зустріч з Венедиктом XVI. Різдвяна Служба Божа в базиліці св. Петра. Зустріч зі Святішим Отцем Венедиктом XVI в залі Павла VI.

25.12 Площа св. Петра. Благословення і різдвяне привітання Папи.

25.12 Виїзд до Падуї. Нічна мандрівка в Падуї.

26.12 Падуя. Служба Божа на могилі св. Антонія. Екскурсія містом.Виїзд до Будапешта. Нічна мандрівка Будапештом.

27.12 Поселення в готель у Будапешті. Вільний час.

28.12 Оглядова екскурсія старовинною частиною Будапешта.
Дегустація вин та знаменитого угорського гуляшу.

29.12 Повернення до Львова.

ВАРТІСТЬ ПАЛОМНИЦТВА: 500 €

У вартість входить: проїзд за маршрутом, проживання з сніданками, візова підтримка, медстрахування, кораблик у Венеції, дегустація вин та знаменитого угорського гуляшу.

У вартість не входить: вхідні квитки в музеї 20€, громадський транспорт.

Здача документів до 7 грудня 2009 р.Б.

Додаткову інформацію ви можете отримати за тел. (050) 43-66-303
За адресою вул. Б. Хмельницького, 36 редакція часопису «МІСІОНАР»

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС «МІСІОНАР» – В КОЖНУ ХРИСТИЯНСЬКУ РОДИНУ!

Повсякчасно поглиблювати християнську віру, дбати про її чистоту правдивість – покликання кожного християнина. Передплативши «Місіонар», зможете якнайкраще сповняти це покликання. За мінімальну пожертву матимете можливість протягом року отримувати релігійні знання й інформації.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ

на один місяць 3 грн. 48 коп., на рік 38 грн. 28 копійок.

ПЕРЕВІРТЕ ПРАВИЛЬНІСТЬ ОФОРМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТИ!

Ф. СП-1

Державний комітет зв'язку України
УДППЗ "Укрпошта"

АБОНЕМЕНТ

Місіонар
(найменування видання)

На ~~газету~~ журнал — 23959 (індекс видання)

Кількість комплектів

На 2009рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Кому _____
(Прізвище, ініціали)

Куди _____
(поштовий індекс) (адреса)

ДОСТАВОЧНА КАРТКА

ПВ	місце	літер

На ~~газету~~ журнал — 23959 (індекс видання)

Місіонар
(найменування видання)

Вартість передплати _____ грн. _____ коп. Кількість комплектів
переадресування _____ грн. _____ коп.

На 2009рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс

код вулиці

місто _____
село _____
район _____
область _____
вулиця _____

буд. _____ корп. _____ кв. _____

Кому _____
(Прізвище, ініціали)

ЧАС ЧИТАТИ!
ЧАС ДАРУВАТИТИ!

«ІСУС З НАЗАРЕТУ»
Йосифа Рацінгера – Папи Венедикта XVI –
переможець конкурсу «Найкраща книга Форуму видавців - 2009»

Генеральний директор видавництва «Місіонер» о. Климентій – Василь Стасів презентує книгу.

Хто такий Ісус із Назарету, і що ми можемо про Нього знати? Просто людина? Син Божий? Хто Він є насправді ? Вперше - українською мовою перша книга Йосифа Рацінгера - Папи Венедикта XVI «ІСУС З НАЗАРЕТУ» вийшла друком у видавництві «Місіонер». Книга, що видана у 54 країнах світу, віднині доступна в Україні!

«Тільки від Бога може виникнути справжня революція, визначальна зміна у світі».
«БОЖА РЕВОЛЮЦІЯ» віднині – українською мовою!

Автограф від перекладача книги.

ОСОБЛИВА КНИГА - НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК – ІНВЕСТИЦІЯ В МАЙБУТНЄ

БІБЛІЯ у шкіряній оправі українською – від українки.

«ІСУС З НАЗАРЕТУ», «БОГ І СВІТ», «БОЖА РЕВОЛЮЦІЯ» - серія видань Йосифа Рацінгера привернула особливу увагу відвідувачів Форуму видавців - 2009.

«ТВОЄ ЖИТТЯ ВАРТУЄ, ЩОБ ЙОГО ПРОЖИТИ»
– американський бестселер Фалтона Дж. Шіна вперше побачив світ в Україні.
Християнська філософія, з якою можна долати усі випробовування долі !

Запитуйте книги видавництва "МІСІОНЕР" у книгарнях міст !

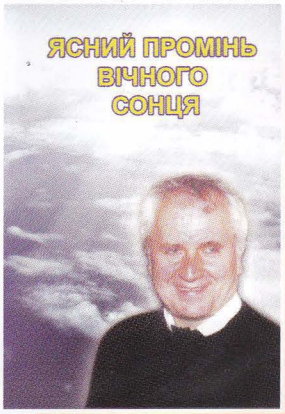

ЯСНИЙ ПРОМІНЬ ВІЧНОГО СОНЦЯ

Присвячується світлій пам'яті ієромонаха Йосафата Воротняка,
Чину Святого Василія Великого
(1948 - 2008)

Ця книжка, яка є своєрідною збіркою спогадів, видається з нагоди річниці з дня відходу до Господа о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ, який був жертвенним монахом і священиком, вірним Богові й відкритим до людей.

Нехай ця книжечка споминів стане нашою вдячністю отцеві за всі його молитви і працю, яку він зробив для нас. Віримо, що навіть ті, які не знали його, навчаться від нього, як жити і працювати для добра інших і на славу Божу.

Діяльність о. Йосафата була широко відома як в Сербії, де він працював 13 років (після остаточного його повернення до Кули з навчання у Римі), так і в Україні, де провів у праці повних 16 років життя. Спогади написані людьми, які знали отця у Сербії (з Кули, Куцури) і в Україні (з Червонограда, Кам'янця-Подільського, Львова).

Книжка адресована усім, хто знав о. Йосафата, і широкому колу читачів, які прагнуть пізнати земний шлях одного «Ясного Променя Вічного Сонця», який освітлив Христовою присутністю життя багатьох людей.

КРОК ДО АРИСТОКРАТИЧНОЇ ВИШУКАНОСТІ

Звичайне ремесло ткацтва в умілих руках перетворюється на високе мистецтво. В Україні ткані вироби зустрічалися від убогих сільських хатин до королівських палаців.

Мистецтво ткацтва послужить Вашій духовності – вишукані ткані хоругви у храмі свідчать про неперевершений смак тих, що храм відвідують, ткана ікона в домі – про мистецький хист його господаря.

Зробіть крок до аристократичної вишуканості, внесіть у храм чи домівку елемент древнього мистецтва!

Майстер ткацтва Юля Луцишин радо запропонує Вам: ткані плащаниці, хоругви, ризи, ікони!
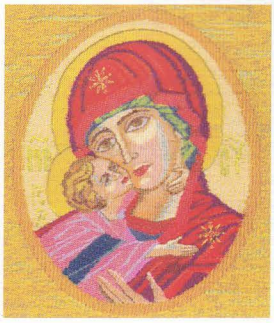
тел. 068 109 24 15